Єдина Країна
Единая Страна

Крила України

Друкований орган Міністерства оборони України

№23 (790)

8 – 12 червня 2015 року

www.krula.com.ua

e-mail:krula_ukr@i.ua

Передплатний індекс – 22242

На варті неба України!

Новий Ан-178 вже чекають в небі Ле-Бурже

3 стор.

Герої не вмирають!

5 стор.

"Лемко" – боєць із сопілкою у бронежилеті

8-9 стор.

Іван Кожедуб – славетний син українського народу!

14 стор.

Їхнє покликання – небо

4 стор.

Молоді льотчики стають досвідченими пілотами

В Івано-Франківській бригаді тактичної авіації триває динамічна бойова підготовка. З початку року військові льотчики виконали вже більше двох сотень польотів.

– Кожний льотчик бригади зараз має можливість вдосконалювати свою професійну майстерність, – розповідає начальник прес-центру Повітряного командування "Захід" майор Ірина Баранова. – Зараз до польотів активно залучають молодих льотчиків. Випускники Харківського університету Повітряних Сил 2014 та 2013 років під керівництвом закріплених за ними командирів ланок вже мають на своїх рахунках до трьох десятків годин польотів. Не менше двох разів на місяць якість льотної роботи в частині перевіряє досвідчений військовий льотчик першого класу заступник командира ПвК "Захід" з авіації полковник Олександр Кухаренко. Він має чималий бойовий досвід та залюбки ділиться своїми знаннями з молоддю.

Тримає на контролі підготовку льотчиків і командир Повітряного командування "Захід" генерал-майор В'ячеслав Шамко. Нещодавно під час роботи в частині він перевірив готовність бригади до виконання завдань за призначенням. Цьому авіаційному колективу не вистачає фахівців певних авіаційних спеціальностей, однак і в такому складі авіатори продемонстрували добрі вміння і навички.

Владислав Назаркевич. "Крила України". Фото прес-центру ПвК"Захід".

Гаряча лінія "Крила України" (0432) 59-60-48 65-22-048

Армія з народом... у боротьбі з пожежею

О половині шостої вечора 8 червня до оперативно-диспетчерської служби Васильківського району надійшло повідомлення про пожежу на території нафтобази "БРСМ-нафта", що знаходиться у селі Крячки. Після прибуття рятувальниками було встановлено, що горять три резервуари з бензином. На місці події виявлено 4 постраждалих працівників нафтобази. Їх в тяжкому стані госпіталізовано до лікарні.

Під вечір вогонь охопив чотири із 17 резервуарів з паливом, які були на нафтобазі. За неофіційними даними, там могло зберігатися близько 15 тис. тонн нафтопродуктів та високоактивних компонентів палив. Крім того, в одному комплексі з нафтобазою знаходиться ГНС (газонаповнювальна станція) з резервуарами для ЗВГ (зріджений вуглеводневий газ). Їхнє загоряння загрожувало сильним вибухом. Тож пожежні зібралися провести "пінну атаку" стихії.

До ранку 9 червня пожежу локалізувати не вдалось, а вогонь зміг "відвоювати" вже вісім резервуарів із паливом.

Враховуючи розмах лиха і можливі наслідки, до гасіння пожежі залучено чималий арсенал – 62 одиниці пожежної і спеціальної техніки та 308 осіб особового складу, а також три пожежні потяги від Укрзалізниці. Крім того, до місця загоряння направлено понад 400 військовослужбовців частин Національної гвардії та Збройних Сил України.

Військові пожежні Васильківського гарнізону одні із перших долучилися до ліквідації пожежі на нафтобазі.

Так, пожежні розрахунки військових частин та військовослужбовці Васильківського гарнізону спільно з пожежними ДСНС України надавали допомогу у гасінні пожежі на резервуарах з паливом. Загалом, у гасінні пожежі було задіяно більше 10 одиниць військової спецтехніки та близько сотні військовослужбовців.

За повідомленням начальника Васильківського гарнізону генерал-лейтенанта Аркадія Вашутіна, котрий одразу прибув на місце події, близько 18.00 всі пожежні розрахунки військових частин були приведені у повну готовність. Оперативно, за лічені хвилини, пожежні розрахунки та військова спеціальна техніка з найближчих військових частин Повітряного командування "Центр" прибули до місця пожежі та з пожежними ДСНС України приступили до її ліквідації. Окрім того, як зазначив заступник командира ПвК "Центр" по роботі з особовим складом полковник Олександр Беньківський, допомогу цивільним постраждалим від пожежі оперативно надали військові медики військових частин гарнізону.

Міністр оборони України генерал-полковник Степан Полторак під час свого перебування в районі техногенної катастрофи зазначив, що на військовому аеродромі, який знаходиться неподалік місця пожежі, протягом доби були вжиті різні запобіжні заходи на випадок ускладнення ситуації.

– Наразі на аеродромі знаходиться протипожежний резерв. З боку сховищ, де знаходиться пальне, є захисний вал. Техніка для захисту частини знаходиться в готовності. Проводяться різні запобіжні заходи, вирубано ліс, підтягуються протипожежні танки на випадок погіршення ситуації. Евакуація набоїв зі сховищ розпочалася вчора ввечері. На даний час найближчі до пожежі сховища повністю евакуйовані. На інших проводиться відповідна робота. Всі необхідні сили і засоби для локалізації пожежі на території частини в наявності, задіяні резерви більше 100 чоловік особового складу. Крім того, техніка, яка знаходиться на території військової частини, у тому числі й авіаційна, приведена в готовність на випадок небезпеки й готова евакуюватися звідти. Тобто, всі роботи проводяться планово, – сказав під час свого спілкування з представниками мас-медіа очільник оборонного відомства України.

Станом на середу пожежа була повністю локалізована. Розповсюдження вогню зупинено, полум'ям залишаються охоплені 6 цистерн. Фахівці Державної служби з надзвичайних ситуацій радять вдатися до найбільш безпечного для рятувальників варіанту – дати можливість пальному вигоріти.

Любов Киналь.
Фото www.volynnews.com

РОБОЧА ЗУСТРІЧ

НАТО допоможе Україні у реалізації проекту з безпеки повітряного руху

У Командуванні Повітряних Сил Збройних Сил України відбулась робоча зустріч з експертами Північноатлантичного альянсу в рамках реалізації Трастового фонду НАТО з модернізації системи зв'язку та автоматизації управління військами Збройних Сил України. Очолив делегацію представник Департаменту оборонних інвестицій Міжнародного секретаріату НАТО Кіт Келлер.

Метою зустрічі було відвідання органів військового управління Збройних Сил України та проведення консультацій з представниками відповідних органів державної влади України щодо реалізації пілотного проекту у рамках Регіональної програми НАТО з безпеки повітряного руху.

Робочу групу від Командування Повітряних Сил Збройних Сил України очолив начальник штабу – перший заступник командувача ПС ЗС України генерал-майор Артур Артеменко.

Під час робочої зустрічі іноземна делегація ознайомилася з діяльністю та існуючою системою контролю повітряної обстановки на Командному центрі Повітряних Сил. Крім того, сторони обговорили питання щодо реалізації пілотного проекту в рамках Трастового фонду НАТО з модернізації системи зв'язку та автоматизації управління військами Збройних Сил України.

Також для делегації НАТО було проведено оглядову екскурсію експонатів авіації та протиповітряної оборони у філії Національного військово-історичного музею України – музею Повітряних Сил Збройних Сил України.

"Північний сокіл". Далі буде

У Вінниці завершилась зустріч представників Командування Повітряних Сил з делегацією Збройних сил Королівства Данія, яку очолив командир загону з проведення операції "Північний сокіл – 2015" майор Пер Йенсен.

Українську військову делегацію представляв начальник відділу тактичної авіації – заступник начальника управління підготовки та застосування авіації Командування Повітряних Сил Збройних Сил України полковник Сергій Близнюк.

Під час зустрічі сторони підбили підсумки участі літака та особового складу ПС Збройних Сил України в операції "Північний сокіл-2015", а також обговорили питання щодо подальших перспективних напрямків військового співробітництва. Насамперед йшлося про продовження участі українських транспортників в Збройних сил Данії, зокрема щодо майбутньої операції "Північний сокіл-2016".

Нагадаємо, під час цьогорічної полярної місії українських авіаторів до Гренландії, яка тривала з 6 квітня по 11 травня було перевезено близько 500 тон пального, 170 тонн різних вантажів – продовольство та необхідна техніка. Крім того, українські військові льотчики отримали другий рівень кваліфікації за стандартами НАТО, що означає міжнародне визнання майстерності та автоматично дозволяє цим льотчикам виконувати будь-які місії альянсу.

Прес-центр Командування ПС ЗС України.

Канада допоможе у відродженні українського авіабудування

Підприємства-лідери канадської авіаційної промисловості братимуть участь у відновленні авіабудування України. Відповідних домовленостей українська делегація досягнула на конференції та виставці CANSEC, яку проводила Асоціація безпеки та оборонної промисловості Канади.

Цього року Україна направила до Оттави найпотужніше представництво за всю історію, аби вирішити нагальні питання обороноздатності та безпеки держави. У складі делегації, яку очолив начальник Генерального штабу – Головнокомандувач Збройних Сил України генерал-полковник Віктор Муженко, працювали і високопосадові "Укроборонпрому", адже саме Концерн є одним із провідних виконавців нових українсько-канадських угод.

Сторони провели переговори з такими гігантами канадської авіаційної індустрії, як Bombardier, Pratt&Whitney, CAE, Magellan Aerospace, Bell Helicopter (MTL), Esterline CMC Electronics та іншими, наголосивши про вигідність співпраці для обох країн.

Нагадаємо, що навесні цього року ДП "Антонов" рішенням КМУ було передано в управління ДК "Укроборонпром". На переконання української влади, цей крок дозволить вивести відоме підприємство із затяжної кризи.

4 липня 2014 року "Укроборонпром" очолив Роман Романов – випускник Міжнародного інституту менеджменту (МІМ-Київ), де він здобув ступінь магістра МВА. За результатами його піврічної роботи, концерн розпочав поглиблену співпрацю з оборонними підприємствами країн-членів НАТО. За період з липня по грудень 2014 року до списку міжнародних партнерів концерну додалося 20 нових країн. Концерн розпочав переговори про співпрацю з такими компаніями, як Airbus, Textron, Lockheed Martin, BAE Systems, Thales.

ПРЕЗЕНТАЦІЯ

Новий Ан-178 вже чекають в небі Ле-Бурже

Прем'єру новітнього українського транспортного літака Ан-178 з нетерпінням чекають на "Ле-Бурже 2015". Але упорядники світового авіашоу, яке відбудеться з 15 по 21 червня, поки тримають у таємниці його участь в щоденній офіційній програмі демонстраційних польотів.

– Окремі зі 120 найбільш інноваційних і приголомшливих зразків цивільної та військової авіації в світі будуть представлені у нашому повітряному шоу, загалом з них близько 40 виконуватимуть демонстраційні польоти. Але зараз, дотримуючись традиції, ми утримаємося назвати конкретні моделі, які опиняться у повітрі Ле-Бурже, – зазначив один з представників Французького об'єднання підприємств аерокосмічної промисловості (GIFAS).

Співрозмовник не спростував і не підтвердив участь в демонстраційних польотах українського Ан-178. "Можливо, це стане сюрпризом для відвідувачів нашого авіасалону", – додав він.

За його словами, демонстраційні польоти в небі Ле-Бурже проходитимуть щодня, з 13:30 і до 17:30 за київським часом. Авіашоу транслюватиметься на спеціальні дисплеї, розміщені в кількох місцях авіасалону та коментуватиметься французькою та англійською мовами.

Наразі свіжопофарбований Ан-178 проходить сертифікаційні випробування перед майбутньою презентацією.

МІЖНАРОДНА ПІДТРИМКА

Результати саміту G7: жодного кроку назад

Заява за результатами саміту Великої сімки свідчить в першу чергу про те, що підтримка України підтверджена, ніхто не зробив жодного кроку назад, санкції і тиск на Росію продовжуватимуться. На цьому наголосив Прем'єр-міністр України Арсеній Яценюк на зустрічі з українською громадою США в ході робочого візиту до Вашингтона 8 червня.

Глава Уряду зазначив, що українське питання було одним із основних під час саміту Великої сімки, який пройшов у Німеччині "Заява, яка вийшла за результатами саміту Великої сімки, каже в першу чергу про те, що ніхто не зробив жодного кроку назад", – акцентував він.

Більш того, як підкреслив Арсеній Яценюк, країни Великої сімки чітко заявили, що питання зняття санкцій може бути тільки в одному випадку – коли будуть повноцінно виконані Мінські угоди, коли Росія забереться з території України.

Він також додав, що західні партнери в жодному випадку не повинні забувати про питання Криму, і в заяві за результатами саміту Великої сімки йдеться про те, що провідні країни світу "засуджують незаконну анексію Криму і ніколи не визнають незаконної анексії української території".

"Політичні сигнали доволі серйозні, але окрім політичних сигналів, треба додавати і фінансові, й економічні, й військові", – сказав Арсеній Яценюк.

Глава Уряду наголосив на важливості питання постачання Україні оборонної зброї: "Це зброя не тільки для України – це зброя для оборони східних кордонів ЄС. Ми сьогодні боронимо Європу".

"Це – виклик світу. Він (Володимир Путін. – ред.) кинув рукавицю світу. І це виклик в тому числі країнам-членам НАТО", – резюмував він.

Стосовно фінансової співпраці між Україною та США, Арсеній Яценюк повідомив, що 13 липня у Вашингтоні відбудеться українсько-американська інвестиційна конференція. "Ми хочемо почати процес приватизації. Якщо американські інвестори приймуть рішення вкладати гроші в українські державні компанії, то ми хочемо їх продати на найбільш прозорих умовах і бачити американських власників на території України. Вони привезуть не тільки інвестиції, а й нові стандарти, нові шляхи, яким чином управляти компаніями, – нову інвестиційну культуру", – додав український Прем'єр-міністр.

Арсеній Яценюк висловив вдячність за підтримку України представниками діаспори в США: "Роблячи складну роботу в Україні, ми завжди відчуваємо вашу допомогу та підтримку".

Військовим в два рази зменшили суму компенсації за піднайом житла

Раніше сім'я військових, яка складається із двох осіб та орендує житло в одному з обласних центрів України, отримувала компенсацію від держави в розмірі 1827 гривень, сім'я з трьох осіб – 2 740 гривень. Тепер ці суми зменшено вдвічі.

Як роз'яснює Міністерство оборони України щодо зменшення розміру грошової компенсації за піднайом житла військовослужбовцям, на фінансування у 2015 році на виплату цієї компенсації передбачено 120 мільйонів гривень, з яких фактично на сьогодні вже використано 96 мільйонів. Тож аби забезпечити й надалі виплати компенсації всім військовослужбовцям, які її вже отримують, керівництвом Міноборони було прийнято рішення про зменшення її розміру.

Відповідно до Закону України "Про державний бюджет України на 2015 рік" з 01.05.2015 встановлено розміри виплати грошової компенсації згідно із наказом Міністерства оборони України від 26.05.2015 №237 "Про внесення змін до наказу МОУ від 12.02.2015 №60":

у м. Київ — 1200 грн на місяць;
в обласних центрах — 900 грн на місяць;
в інших населених пунктах — 600 грн на місяць.

При цьому військовослужбовцям за наявності в них трьох і більше членів сім'ї зазначені розміри збільшуються в 1,5 рази.

На думку самих військових, з теперішніми цінами таке зменшення виплат на компенсацію за оренду житла поставить більшість із них у досить скрутне становище. Адже ціни на оренду останнім часом істотно зросли.

Олександр Турчинов:

"Причетні до побудови нафтобаз у безпосередній близькості до військової частини сидітимуть на лаві підсудних"

Причетні до побудови нафтобаз у безпосередній близькості до військової частини сидітимуть на лаві підсудних. Про це заявив Секретар Ради національної безпеки і оборони Олександр Турчинов, який перебуває на місці пожежі нафтобази в с. Крячки Васильківського району Київської області.

За його словами, головне завдання зараз – не дати полум'ю з палаючої нафтобази перекинутися на військову частину, розташовану в безпосередній близькості від місця пожежі.

Олександр Турчинов зазначив, що триває локалізація пожежі та вже створено оперативний штаб на чолі з керівником Державної служби з надзвичайних ситуацій. Однак, за його словами, небезпека залишається, адже з одного боку біля нафтобази розміщена ще одна база нафтопродуктів, а "за 50 метрів від межі горіння – військова частина, що має бойовий арсенал".

Секретар РНБО зауважив, що з військової частини досі триває евакуація бойового арсеналу. Олександр Турчинов повідомив, що здійснено евакуацію людей з двокілометрової зони та відпрацьовано план евакуації людей з 10-кілометрової зони у разі небезпеки пожежі у військовій частині".

Водночас він зазначив, які законодавством заборонено біля військових частин, що мають бойовий арсенал, розташовувати будь-які вогненебезпечні та вибухонебезпечні об'єкти. Олександр Турчинов зауважив, що окрім порушення кримінальних справ, пов'язаних з виникненням пожежі та загибеллю людей, також порушено кримінальну справу щодо незаконності розташування двох нафтобаз в безпосередній близькості від військової частини.

"Нафтобази незаконно побудували за часів Януковича, коли гроші вирішували будь-які питання, – сказав він, наголосивши, що за цією справою вже почалось вилучення документів. "Всі причетні до створення цієї небезпечної ситуації: хто давав дозвіл на розміщення баз, хто підписував документи, сидітимуть на лаві підсудних".

Правда про полоненого бійця

Десятки вітчизняних та світових телеканалів транслювали кадри з донецької клоунади, яку проросійські терористи назвали голосним словом “прес-конференція” – військовополонений українець озвучує кремлівську антиукраїнську пропаганду, говорячи про величезні втрати українських військ та про те, що це українці розпочали наступ під Мар’їнкою 3 червня, а не сепаратисти та росіяни.

Вичавивши з побитого полоненого солдата те, що їм було потрібно, нащадки доктора Геббельса зробили свою чорну справу. Ну а сам боєць їм більше не був потрібен. І сидіти б йому в підвалі колишнього Донецького СБУ чи будувати укріплення для терористів, якби серед вбитих під час бою за Мар’їнку бойовиків не було б одного осетина. І терористи зголосилися обміняти полоненого Романа Мащенка на тіла двох своїх загиблих, серед яких був і найманець-осетин. Після перемов було здійснено обмін, і офіцери групи координації цивільно-військового співробітництва при штабі АТО, прийнявши естафету у своїх колег із сектору, в зоні якого знаходиться Мар’їнка, перевезли вертольотом визволеного з полону солдата до Краматорська.

В принципі, з самого початку, почувши з телевізора слова полоненого, всі розуміли, що вони були сказані під тиском й, скоріше за все, його били та катували. Але напевно це стало відомо за декілька днів після псевдо прес-конференції, коли були позаду і знущання, і перемовини, і непростий шлях з Донецька до нинішньої тимчасової столиці Донбасу. А ще за кілька днів правда про Мащенка була озвучена офіційно. Під час брифінгу, який відбувся у Києві, прес-секретар Адміністрації Президента України з питань АТО Андрій Лисенко зазначив, що 3 червня у місті Мар’їнка військовослужбовець 28-ї окремої гвардійської механізованої бригади Роман Мащенко був поранений та захоплений у полон, у якому зазнав тортур. Після них терористи організували “прес-конференцію” для російських пропагандистських телеканалів, примусивши полоненого дати неправдиві свідчення.

– Інформація, озвучена Романом Мащенком, є неправдивою та прозвучала під тиском та в результаті катувань з боку бойовиків так званої ДНР, – зазначив, зокрема, прес-секретар. – Нагадуємо, що тортури полонених є грубим порушенням Женевських конвенцій.

А згодом у Краматорську відбулася й справжня прес-конференція за участю Романа Мащенка. Він підтвердив, що його катували, аби вибити потрібну розповідь про Мар’їнку.

– Інформація, озвучена мною на камери пропагандистських російських журналістів в Донецьку, була виголошена під загрозою смерті, – сказав він. – Після двох допитів, побиття, погроз на адресу моїй сім’ї, прикладеного пістолета до скроні я сказав те, що вони хотіли...

Наразі визволеному з полону терористів солдату надається медична й психологічна допомога, його здоров’ю ніщо не загрожує.

Олексій Тригуб.
“Крила України”.

ДЕСАНТУВАННЯ

Їхнє покликання – небо

Упродовж тижня курсанти й офіцери факультету Високомобільних десантних військ та розвідки Військової академії (м.Одеса) в рамках практичного відпрацювання програми з парашутно-десантної підготовки здійснять понад вісім сотень стрибків з парашутом. Захід проводиться на базі Центру забезпечення навчального процесу військового вишу.

Як повідомив тимчасово виконуючий обов’язки начальника академії генерал-майор Олег Гуляк, з метою вдосконалення практичної складової у підготовці офіцерів до ефективних дій в умовах сьогодення усе більше занять проводиться в полі. При цьому обов’язково враховується досвід участі в АТО, миротворчих операціях як викладачів, так і курсантів академії.

Вдосконалюється і матеріальна база навчального закладу. Наприклад, нещодавно в Центрі забезпечення навчального процесу було підготовлено дві злітно-посадкові смуги, що дозволило виконувати стрибки з парашутом з літака Ан-2.

– Організація стрибків здійснюється у тісній взаємодії з іншими видами Збройних Сил України та громадськими структурами, – зазначив генерал-майор Олег Гуляк. – Зокрема, літак Ан-2 виділила авіація Військово-морських Сил, метеорологічне забезпечення здійснюють курсанти кафедри військової підготовки Одеського державного екологічного університету, суттєву матеріальну допомогу надає благодійний фонд “ВДВ”.

Учасники занять здійснюють стрибок з літака за завданням №2 з висоти шістсот метрів на швидкості понад 140 кілометрів на годину. Випускаючими груп десантників працюють як офіцери, так і курсанти третього курсу.

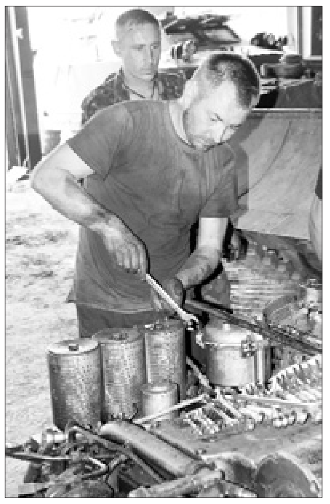
Під час практичних занять з повітрянодесантної підготовки перші в своєму житті стрибки з парашутом здійснили двадцятеро першокурсників факультету. Усі вони отримали відповідні посвідчення та значки.

ОБЛИЧЧЯ АТО

Дає друге дихання військовій техніці

У зоні проведення АТО триває робота з ремонту та відновлення військової техніки Збройних Сил України. За час проведення антитерористичної операції на території Донецької та Луганської областей до строю поставлено не одну тисячу військової техніки для виконання бойових завдань. Вона здійснюється силами фахівців ремонтно-відновлювальних частин та підрозділів: простими працьовитими людьми із великим серцем та доброю душею, які дають друге дихання військовій техніці.

Один із них – командир відділення ремонтної роти броньованої техніки сержант Руслан (з відомих причин прізвище бійця не називаємо). Він зараз у складі ремонтно-відновлювального підрозділу виконує бойові завдання на Артемівському напрямку. У Збройних Силах служить з 2000 року. Спочатку була строкова служба, а потім пішов на контракт. Родом командир відділення з Житомирщини. Вдома залишилася дружина та п’ятеро діточок.

– Я на Донбасі тому, що захищаю своїх дітей, пишаюся ними і їхніми успіхами. Хочу для них мирного неба, – каже Руслан.

Як зізнаються ремонтники, у них надто складних робіт не буває, є просто проблемна техніка.

– Машина має свій норов. Вона, як і людина, не хоче, щоби їй відкручували гайки – то й не дається. А ми все одно по міліметру-сантиметру відкрутимо, відремонтуємо, нікуди вона не дінеться. Та й знову на передову відправимо, – говорить сержант.

Доводилося воїну-ремонтнику неодноразово евакуйовувати автомобільну та бронетанкову техніку, яка знаходилась на лінії зіткнення. Зокрема, у минулому році він вивозив з поля бою танк у пункт пошкоджених машин, як раптово почався ворожий артилерійський обстріл. У таких ситуаціях довго думати не доводиться. Газ на повну – і вперед, подалі від артвогню. Техніка, якою керував не підвела. Завдання виконано успішно.

У ремонтника – свій підхід до військової техніки, якою керує.

– Я з машинами розмовляю, – зізнається Руслан. – Протру фару, постукаю по корпусу, а потім кажу: “Мій хороший або моя хороша. Давай поїхали… Треба…” І машинка слухається.

– Складно управляти такою технікою? – питаю.

– Легше, аніж “мерседесом”, якщо все добре знати, – відповідає, посміхаючись Руслан.

І я розумію, що допоки є в Україні такі віддані своїй справі та Вітчизні люди, ми непереможні.

Василь Лабай. Із зони АТО, сектор “С”.
Фото автора.

“Сєдой”:
“Коли Батьківщина – у небезпеці, спокійно відлежуватися на дивані не можу, треба її боронити”

Йому – п’ятдесят вісім і він уже на пенсії... Чотири доньки, чотири внучки. Здавалося б, у такому віці вдома сидіти та малечу бавити. А він обрав інший шлях...

– Коли Батьківщина – у небезпеці, спокійно відлежуватися на дивані не можу, треба її боронити, – каже, погладжуючи сиві вуса, військовослужбовець одного з батальйонів Збройних Сил України, що на Артемівському напрямку, з позивним “Сєдой”.

Як тільки почалася неоголошена війна на Донбасі, він у своїй домівці невеличкого села Везденьки, що на Хмельниччині, не знаходив собі місця. Уся робота з рук валилася, на місці всидіти не міг.

– Піду добровольцем на фронт! – заявив якось дружині та дітям. Рідні подумали, що батько жартує. А він наступного дня, з самого раненька, завітав у райвійськкомат проситися до армії.

– Років 40 тому танкістом служив строкову службу, – і показує військовому комісару татуювання танка на лівому плечі. – Потім все життя трактористом працював, професія споріднена, візьмете? – аргументував він офіцеру.

У військоматі перевірили стан здоров’я уже немолодого добровольця, відновили облікову карту і… взяли. Водії-механіки на броньовану техніку зараз потрібні війську. За короткий проміжок часу “Сєдой” у навчальному центрі оборонного відомства відновив навички і сів на БМП. На сході України подолянин уже служить півроку.

– Чого “Сєдим” вас бойові побратими називають? – питаю у військовослужбовця.

– Так я найстарший у нашому батальйоні. Мені 59-й рік пішов, – відповідає, посміхаючись. – Техніку цю люблю (гладить свою бойову машину). Я за нею як за малою дитиною слідкую. Назвав її “Хмельничанка Галя”. І хоча їй років вже чимало, але у найвідповідальніші моменти жодного разу не підвела, надійно працює. Прикривала вона наших хлопців-десантників не один раз, транспортувала їх до переднього краю.

Зараз “Сєдой” ремонтує “Хмельничанку Галю”, і уже найближчим часом разом знову вирушають на передову захищати Україну.

Василь Лабай Із зони АТО, сектор “С”.
Фото автора.

Командир легендарних "кіборгів" став Героєм України. Посмертно

"Кришився бетон, не витримував метал, обрушувалися стіни – "кіборги" стояли. Не здавалися ворогові, навіть тоді, коли вони втрачали найдорожче – своє життя". такими словами Президент почав церемонію нагородження українських військових, які захищали Донецький аеропорт.

Командир легендарних "кіборгів" Іван Зубков став Героєм України. Посмертно. Він був одним із тих, хто готові були без їжі, сну і відпочинку визволяти рідну землю від противника. Герой-офіцер разом зі своїм підрозділом були останніми захисниками летовища. Навіть після поранення командир роти десантників 90-го батальйону 81-ї аеромобільної бригади відмовився від евакуації у тил. Робив це не заради нагород, звіту чи підтримки політики уряду. А тому, що по-іншому не міг. Він і воювати пішов добровільно, не чекаючи на повістку. Захисники аеропорту не раз залишались із ворогом один на один і докладали надзусиль, аби над повітряною гаванню Донбасу продовжував майоріти український прапор.

"Кіборг" із позивним "Краб" вміло керував оборонним боєм, в найскладніші моменти викликав вогонь артилерії на себе, організував евакуацію поранених, особисто прикривав відхід підрозділу... Під атаками йшов день за днем, доба за добою. Українські воїни витримували шалений артобстріл, знищили танки та косили ворога. Та, на жаль, кіборги – не є машинами, хоч про їх витривалість і ходять легенди. В результаті підриву бойовиками другого поверху нового термінал Іван Зубков загинув. Чоловік ще встиг повідомити побратимам по телефону, що перебуває під завалами, встиг попрощатись. Рідних довго не покидала надія, що чоловік живий і, можливо, потрапив у полон. На жаль, ні. Під завалами оборонного рубежу тіло героя знайшли наші полонені, а впізнав його побратим Олександр, який нині також у полоні. Згодом ідентичність останків Зубкова підтвердила й експертиза ДНК, хоч усі ці місяці і родина, і земляки жили надією.

Товариші по службі Івана Зубкова створили невеличкий фільм, присвячений 41-річному героєві і захисту аеропорту в Донецьку. Ворожий вогонь вигартував бойове братерство, відоме лише героям. Як запевняють бійці, знайомством із Іваном дійсно можна пишатись, а про його подвиги написати не одну книгу.

Зірку Героя України президент вручив батькам і дружині Івана Зубкова зі словами подяки від імені усього українського народу.

– Я горджуся тим, що Україна має таких воїнів: важко поранені, вони не залишають своєї боротьби, не залишають бойових побратимів. Разом з Іваном Зубковим пішли у вічність непереможеними Юрій Осаулко, Василь Григорьєв, Руслан Коношенко. Дуже важливо, щоб ми пам'ятали про них. Я б дуже хотів, щоб їх іменами називалися вулиці і школи, тому що це наше – наша війна за незалежність, за суверенітет і територіальну цілісність. Маючи таких воїнів, ми в цій війні обов'язково переможемо. Герої не помирають, – сказав Президент.

Рідні легендарного воїна прийняли високу відзнаку з гордістю і болем в очах. І хоч Івана не повернеш, вони вірять, що він поклав життя недаремно.

– Ми впевнені, що бойові побратими доведуть справу мого сина до кінця, і Україна стане незалежною, вільною, європейською державою, – з надією в серці сказала мати бійця.

Підготувала Анастасія Олехнович.
"Крила України".

Рік по трагедії над Слов'янськом

6 червня – скорботна дата для бориспільських авіаторів. Рік тому в небі над Слов'янськом з ПЗРК російських терористів був збитий літак Ан-30б, що виконував спостережний політ над окупованими бойовиками населеними пунктами. З восьми членів екіпажу врятувалися лише троє. П'ятеро льотчиків загинуло.

"Голуби миру" – так називають військові літаки Ан-30б. Адже головним їх завданням є спостереження за зонами стихійних лих, аерофотозйомка територій, що зазнали техногенних катастроф, а головне – виконання польотів за міжнародним Договором про відкрите небо. Цей договір сприяє ефективному проведенню інспекцій з контролю над збройними силами країн-учасниць, чим посилює відкритість і прозорість у відносинах між ними. Літаки Ан-30б постійно виконували і зараз виконують цю місію.

Але під час збройного протистояння на сході України літак став незамінним елементом розвідувальних завдань. Неодноразово обстріляний зі стрілецької зброї, його екіпаж раз за разом вирушав на виконання поставленого завдання. Ан-30б був очима командування АТЦ в зоні бойових дій, адже безпілотна авіація все ще була недосяжною мрією. Беззахисний літак, озброєний лише фотокамерами, став ласою мішенню для бойовиків. Чи доцільно і необхідно було відправляти його в зону бойових дій? На ці питання відповідь дасть лише слідство. Чи розуміли льотчики ризики? Так, розуміли, але жоден не відмовився піднятися на борт.

Тоді, 6 червня, екіпаж в черговий раз зайшов на віраж над містом Слов'янськ. Вже потім, по численним відео в мережі, стало відомо, що перша ракета трохи не дістала двигуна – терористи були розчаровані. Аж ось літак пішов в крен, і стало зрозуміло, що він повертається. Друга ракета, випущена терористами, влучила в правий двигун… Те, що примусило нелюдів радіти та зухвало реготати, досі гострим болем відбивається в наших серцях – палаючий літак, що стрімко летить до землі, останні хвилини боротьби за життя, невідворотність катастрофи… "Хто був в екіпажі? Скільки бачили парашутів? Може вони зуміли посадити літак на полі?" – ці питання військові льотчики ставили один одному в той страшний вечір. Згодом стала відома страшна правда.

Після влучання ракети командир екіпажу підполковник Костянтин Могилко одразу віддав наказ на гасіння пожежі двигуна і за мить – на покидання літака. Льотчики попрямували до дверей, що знаходились у хвості. Втім, виконати це під великим кутом атаки, з яким мчала до землі їх палаюча машина, було доволі складно. Тому стала зрозумілою затримка, з якою почалась евакуація екіпажу. Сам же Костянтин навіть і не думав про порятунок власного життя. Він відводив літак від населених пунктів та, мабуть, намагався знайти майданчик для приземлення. Підполковник Могилко був пілотом найвищого класу, і його майстерність дозволила б здійснити аварійне приземлення, але час зіграв проти нього – літак вибухнув, трохи не долетівши до землі. На борту тоді залишилося ще двоє членів екіпажу: старший бортовий технік капітан Павло Дришлюк та бортовий механік прапорщик Олексій Потапенко. Не врятувалися й вистрибнувший повітряний радист прапорщик Володимир Момот та оператор майор Сергій Камінський. Подробиці їх загибелі – не тема для обговорення в пресі з етичних міркувань. Зазначимо лише те, що Павла Дришлюка визнали загиблим лише в грудні минулого року за результатами судового розгляду.

Посмертно Костянтину Могилку було присвоєно звання Героя України, інші загиблі члени екіпажу посмертно нагороджені орденом Богдана Хмельницького 3 ступеня.

Роковини трагедії меморіальними заходами відзначили в Борисполі та Вінниці. Вшанування пам'яті та подвигу п'ятьох льотчиків транспортної авіації пройшло на Книшовому кладовищі, що в Борисполі. За кошти, спільно зібрані військовими та цивільними льотчиками, поруч з могилами екіпажів, що загинули в 50-х роках, встановлено монумент на честь героїв нашої доби. Віддати їм данину пам'яті прийшли родичі, друзі та колеги-авіатори. Право відкриття пам'ятника було надано меру міста Борисполя Анатолію Федорчуку та командиру військової частини полковнику Дмитру Філатову. Як зазначив Дмитро Володимирович: "Втрата екіпажу – це рана, що не загоїться ніколи. Кожен з них був частиною великої авіаційної родини, і досі важко повірити в те, що відбулося. Не нам і не тепер давати оцінки, але сподіваємося, що подібне більше не повториться. Ми ж тепер можемо лише допомогти родинам побратимів поставити на ноги їхніх діточок. Льотчик – професія ризикована, а під час бойових дій і поготів. Хлопці гідно виконали свій професійний обов'язок, а їх вчинок стане прикладом для майбутніх поколінь".

Після освячення пам'ятника родичі, колеги-авіатори та звичайні містяни нескінченним потоком несли квіти. А в блакитному небі на малій висоті над меморіалом, на знак пошани до загиблого екіпажу та їх літака, пролетів літак-побратим Ан-30б. На його борту в складі екіпажу перебував один з тих, хто пережив жахливі хвилини в небі над Слов'янськом рівно рік тому. Так він вшанував своїх товаришів.

Ті, кому пощастило залишитися живими, після лікування та реабілітації повернулися в рідну військову частину і продовжують виконувати завдання, що поставлені перед ними. Хлопці тримаються гідно, як належить справжнім офіцерам. Так склалося, що мало хто цікавиться, як вони себе почувають, що їм довелося витримати та пережити в той страшний день – 6 червня. Може, то й на краще. Колись вони обов'язково розкажуть про ті жахливі події, але має минути час.

Сім'ї ж загиблих льотчиків за минулий рік отримали всі належні компенсації, житло та матеріальну допомогу. Не без проблем і перепонів, але держава виконала обіцянки. І все ж ніхто і ніщо не поверне синів, чоловіків і батьків їхнім родинам. Вони назавжди стали членами екіпажу небесної ескадрильї. Вічна пам'ять і слава героям!

Марина Добровольська.
"Крила України".

Позивний "Ізя": "Лікарі шоковані не менше за мене. Нога, що п'ять годин пролежала в рюкзаку, успішно прижилась"

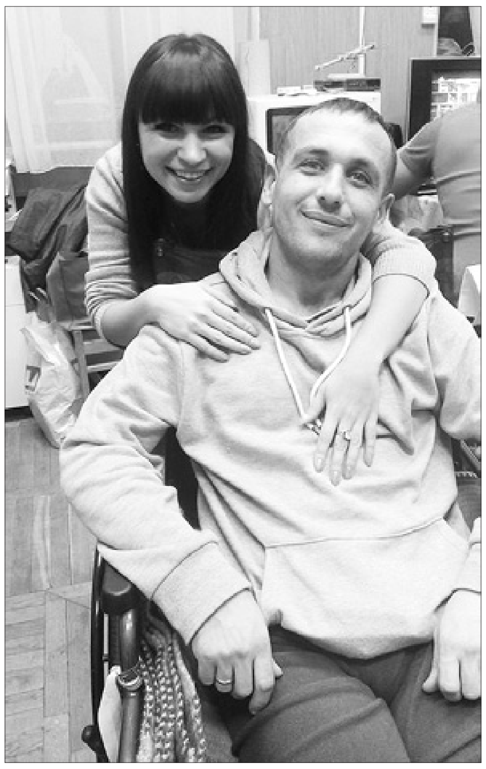
Про те, що Сергій, боєць із позивним "Ізя", зможе ходити на своїх ногах, рік тому ніхто і подумати не міг. Лікарі були впевнені, що без повної ампутації не обійтись. Після важкого бою Сергій виніс свою ногу в рюкзаку, де вона пролежала п'five годин. Чоловік вже змирився з тим, що став інвалідом. Та лікарі боролись до останнього. Їм вдалось зробити практично не можливе. Медики не поспішають робити прогнози, та усі впевнені, що в цього чоловіка усе обов'язково буде добре. Адже він – Боєць.

Не чекаючи повістки

На війну Сергій пішов добровольцем, не став чекати мобілізації і повістки. Чоловік розповідає, що як тільки побачив, що на Україну напав ворог, одразу прийняв рішення іти її захищати. На фронт він вирушив, коли доньці виповнилось лише два дні, та дружина поставилась до такого рішення з розумінням.

– Фактично я пішов прямо з пологового будинку. Дружина народжувала другу дитину 23 березня. Я прийняв пологи, переконався, що все нормально. А 25 березня поїхав. Пройшовши свого часу хорошу школу в десантно-штурмовій бригаді, розумів, що такі люди з військовим досвідом, як я, будуть потрібні. Дружині спочатку говорив, що я в Миколаєві на полігоні. Мене відправили у 95-у бригаду, в другий батальйон. Ми воювали в групі оперативного реагування. Нашим завданням були конвої. Іноді потрібно було виводити групи розвідки, що потрапили в оточення. Одними із найперших жертв у зоні АТО були бійці з нашої роти.

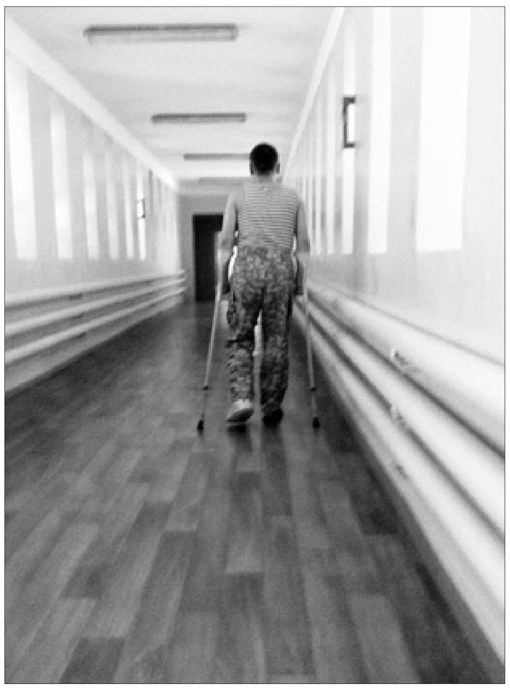
На волосині від смерті

Під час одного з "буденних" переїздів між селищами на Донеччині група Сергія потрапила в засідку терористів. Ворог вдарив неочікувано. Основний удар взяв на себе Сергій. Саме завдяки його хоробрості багато його товаришів залишились живими. Трапилось це пізнім вечором 22 червня.

– В БТРі я практично завжди стояв на командирському місці. Таким чином можна контролювати всю ситуацію на дорозі. Людина, що стріляла в нас з РПГ, знаходилась в метрах тридцяти від нашої машини. Снаряд потрапив між колесом і верхньою частиною броні, мені відірвало ногу. Водій теж був поранений, але він зміг перев'язати мені ногу. Коли я потім спустився в БТР, щоб змінити магазин, зрозумів, що чогось не вистачає, що в мене немає опори. Побачив, що нога висить збоку, тримається лише на шматку шкіри.

Важко поранений, практично без ноги, стікаючи кров'ю Сергій продовжував вести бій. Про свою ногу згадав лише після його закінчення.

– Чомусь подумав: "Добре, що не праву". Зрозумів, що найкращий варіант – поставити ногу в рюкзак. Попросив у хлопців знайти його. Поставив ногу у рюкзак і чисто інстинктивно подумав: кину в рюкзак, а далі вже розберусь, що із нею робити. Мене накололи буторфанолом. Далі зателефонував командиру роти і повідомив про засідку, місце нашої дислокації і що нам вдалось відбитись. На щастя, в тому бою ніхто не загинув. Чесно кажучи, під час бою хвилювався не за себе, а за своїх рідних. Що вони робитимуть, якщо я загину?

Коли побачив дві ноги, думав, що це мені сниться

Лікарі зробили все можливе, аби зберегти ногу хороброму бійцю. Коли він прийшов до тями, подумав, що це сон. Як таке можливо, якщо він особисто поклав відірвану ногу до рюкзака?

– Довго розпитував лікаря, звідки ця нога і чия вона. Лікарі зробили просто не можливе, адже дорога до лікарні тривала не менше п'яти годин. Ногу мені робив відомий хірург Ігор Гангал з київського військового шпиталю, що зовсім випадково опинився в Ізюмі. Місцеві лікарі потім зізнались, що самі з таким складним випадком навряд чи справились.

Вже цілий рік Сергій бореться зовсім на іншому фронті, бореться за своє життя. Попри відсутність втішних прогнозів, чоловік доводить, що він є справжнім бійцем. Він зовсім не нарікає на долю і не шкодує, що пішов воювати. Сергій написав рапорт на продовження служби, він так само, як і рік тому, готовий на все заради своєї держави.

P.S. Президент нагородив Сергія орденом "За мужність" III ступеня. Та, спілкуючись із чоловіком, вкотре переконуєшся, що мужність ступенями не вимірюється.

Анастасія Олехнович. "Крила України".

кшн

Військовозобов'язаних вчать воювати по-новому

За дорученням Президента України – Верховного Головнокомандувача Збройних Сил України, з метою підготовки та підвищення якості обороноздатності держави у 18 регіонах країни було проведено командно-штабні навчання з територіальної оборони.

На Вінниччині це навчання проходило під безпосереднім керівництвом Голови обласної державної адміністрації Валерія Коровія та начальника штабу зони територіальної оборони – військового комісара Вінницького обласного військового комісаріату полковника Геннадія Долгашова.

Навчання розпочалися з оповіщення та практичного прийому військовозобов'язаних, які призначені на укомплектування загонів оборони та рот охорони військових комісаріатів Вінницької області.

Далі учасники зборів потрапили до рук досвідченого персоналу військових комісаріатів області, який брав участь у антитерористичній операції на сході. Безумовно, здобутий ними практичний досвід нині передається військовозобов'язаним, що залучаються до навчання.

Зрозуміло, що основна частина з них досить довго не тримала в руках зброю. Тому фахівцями військових комісаріатів області з метою відновлення військової майстерності та злагодженості військовозобов'язаних проводяться як теоретичні, так і практичні заняття та лекції з вогневої, тактичної, інженерної, медичної підготовки й інших дисциплін.

Один із основних етапів зборів – практичні стрільби на навчальному полігоні. Керівники області та військкомату особисто, 9 червня, перевіряли їх проведення і були цілком задоволені якістю організації та рівнем підготовки військовозобов'язаних, а головне – бажанням продовжувати навчання та тренуватись далі.

У процесі виконання практичних стрільб також проводились тренування із стратегії й тактики ведення бою. Військовозобов'язаних навчають розвідці, диверсійних маневрів, відпрацьовують з ними навички ведення бою в населених пунктах, лісах та степовій місцевості.

За словами полковника Геннадія Долгашова, навчання дадуть можливість кожному з них згадати всі ті військові премудрості, які вони отримали в час, коли служили в Збройних Силах. А тим, хто не був у війську, але виявив готовність захищати свою країну, дадуть можливість отримати професійну підготовку.

Хоч навчання є досить напруженим та насиченим різними заходами, для призваних було організовано концерт, який відвідав голова районної державної адміністрації. Користуючись нагодою, після закінчення концерту, земляки мали змогу поставити проблемні питання голові місцевої адміністрації.

– Учасники зборів та населення регіону із розумінням ставиться до проведення даних заходів і показує високу організованість та патріотизм, якими завжди відзначалися вінничани, – зазначив обласний військовий комісар полковник Геннадій Долгашов.

Військовий комісар нагадав, що комісаріати області постійно здійснюють відбір кандидатів для проходження військової служби за контрактом та у військовому резерві з числа військовозобов'язаних та осіб призовного віку, які відповідають вимогам та критеріям відбору і виявили відповідне бажання.

Він закликає усіх свідомих громадян нашого краю, в першу чергу тих, хто є патріотами української держави, в цей непростий час стати на сторожі миру й спокою країни, а у разі необхідності, захистити її суверенітет і територіальну цілісність.

Юрій Ігнат. "Крила України".

ПРОЕКТ

ДП “Антонов” з поляками створить патрульний літак на базі Ан-148

Виробник літаків державне підприємство “Антонов” розробив проект патрульного літака нового покоління на базі пасажирського літака Ан-148, реалізація якого планується спільно з польськими підприємствами.

Як повідомила прес-служба підприємства, проект був представлений заступником генерального конструктора Олегом Богдановим в ході польсько-українського форуму “Вестернізація літаків “Ан” в польському місті Бидгощ. Про це розповідає NewsOboz.org з посиланням на УНІАН.

“Заступник генерального конструктора Олег Богданов зробив доповідь “Пропозиції щодо співпраці між ДП “Антонов” та польськими компаніями з вестернізації літаків сімейств Ан-148, Ан-158 і Ан-178” і презентував проект патрульного літака нового покоління, який може бути створений спільно на основі регіонального пасажирського літака Ан-148”, – йдеться у повідомленні.

Як відзначили представники підприємства, для реалізації проекту планується створення польсько-українського консорціуму, метою якого буде представлення нового патрульного літака міністерствам оборони України та Польщі.

Нагадаємо, Ан-148 – регіональний близькомагістральний літак, розрахований на перевезення 68 пасажирів. Дальність польоту становить 3500 км, крейсерська швидкість – 800-870 км/год. Особливістю цього типу повітряних суден є високе розташування двигунів, що дозволяє літаку здійснювати зльоти і посадки навіть на аеродромах з низькою якістю покриття. Сучасне бортове обладнання робить можливою посадку машини в складних метеорологічних і нічних умовах.

ХРЕЩЕННЯ ВОГНЕМ

БТРи Saxon вперше були задіяні в реальних бойових діях на сході України

3-4 червня 2015 р. в ході боїв за Мар'їнку, що під Донецьком, українські силовики вперше застосували придбані британські бронетранспортери АТ-105 Saxon з колісною формулою 4х4. Кілька машин використовувалося підрозділами 25-ї окремої повітрянодесантної бригади збройних сил України.

75 списаних зі складу британської армії БТР АТ-105 Saxon були придбані у приватного посередника українською ДК “Укрінмаш” (входить до складу ДК “Укроборонпром”) наприкінці 2014 р. за $3,8 млн.

Перші 20 машин з числа закуплених 11 лютого 2015 року були доставлені в Одесу судном Caribbean Trader та розподілені між підрозділами 25-ї окремої повітрянодесантної бригади та 79-ї і 95-ї окремої аеромобільної бригади.

ПОСТАВКИ

Перші серійні “Дозори” до служби в ЗС України готові

Збройні Сили України протягом місяця можуть отримати перші серійні бронемашини “Дозор-Б”. На потужностях Львівського бронетанкового заводу готові перші зразки багатоцільового бронеавтомобіля “Дозор-Б”, які готуються до передачі замовнику, повідомляє ukraineindustrial.info.

Нові бронемашини пройдуть низку випробувань перед тим, як надійти до військових, щоб упевнитися в якості і надійності нової техніки.

Нагадаємо, раніше в “Укроборонпромі” заявляли, що поставки бронеавтомобіля “Дозор-Б” для Збройних Сил України повинні були початися ще в березні. Після зриву термінів постачання перших машин бронетанковий завод Львова звинуватили у саботажі випуску “Дозор-Б”. “Бронетанковий завод саботує випуск бронетранспортера “Дозор-Б”, який повинен був бути готовий вже у березні. Чому так відбувається? Чому замість того, щоб працювати, керівник заводу звільняє 250 співробітників? Тобто фактично золотий фонд технічних кадрів, які працювали і щось робили”, – наголосив представник люстраційної ради Львівщини та Союзу захисту підприємництва Юрій Мазур.

Він переконаний, у сформованій ситуації винен керівник заводу Олександр Остапець, якого призначили на цю посаду ще за часів Віктора Януковича. Відтак, за словами Мазура, незрозуміло, чому Остапець не підпав під люстрацію. Зараз на бронетанковому заводі триває перевірка, але коли вона завершиться – невідомо.

На даний момент заступник директора ДК “Укроборонпром” Сергій Пінькас в інтерв'ю DW повідомив, що дослідний зразок “Дозор-Б” вже є, кількість серійних машин системно збільшується, відбувається комплектування.

КУРС НА ЗАХІД

Україна запропонує НАТО літаки Ан-188

Україна має намір запропонувати країнам НАТО взяти участь у спільному виробництві військово-транспортного літака Ан-188 на базі Ан-70. “Країнам НАТО запропонують не той літак, який існує сьогодні. Буде новий варіант із західними реактивними двигунами”, – заявило джерело в ДП “Антонов”.

Новий військово-транспортний літак Ан-188 планується розробити на базі платформи військово-транспортного літака Ан-70. Але на відміну від базової версії замість чотирьох турбовентиляторних двигунів Ан-188 отримає два реактивних двигуни західного виробництва.

ДП “Антонов” вважає, що унікальний технічний рівень Ан-70 – запорука його високої конкурентоспроможності. Тому й пропонує потенційним замовникам створення на базі Ан-70, як літака-платформи, нового середнього військово-транспортного літака укороченого зльоту і посадки Ан-188, який на відміну від Ан-70 буде оснащений авіонікою і системами українського та західного виробництва.

За своїм призначенням Ан-188 займає нішу між середнім транспортним літаком С-130J-30 і важким С-17А. Фахівці оцінюють ринок подібних літаків в 600 одиниць до 2020 року.

У класі аналогічної розмірності у нього є європейський конкурент – А400М.

“Лемко” – боєць із сопілкою у бронежилеті

Мишко Адамчак воює на двох фронтах – культурному і військовому. Йому вдається поєднувати гастрольне життя із роботою парамедика на передовій. Сопілкар, клавішник, гітарист, учасник популярного прикарпатського гурту “КораЛЛі” на початку року став добровольцем медичного батальйону “Госпітальєри” із позивним “Лемко”. Він пересів із BMW на фронтову “швидку допомогу” і подався у саме пекло війни. “Лемко” вивозить поранених із лінії вогню, дорогою наспівує їм пісні, аби відволікти від болю. На фронті боєць не розлучається із сопілкою і часто носить вишиванку під камуфляжем. Під час відпустки дає концерти, а потім знову поспішає на війну…

– Як музиканту-сопілкарю прийшла ідея вирушити на фронт?

– Ця ідея приходить музиканту, так само, як представнику будь-якої іншої професії: бухгалтеру чи сантехніку, менеджеру середньої ланки чи бізнесмену. Питання не в професії, а в тому, що є в середині у людини. Особисто в мене, як у музиканта, зимовий сезон є часом відносного затишшя в концертах і фестивалях. Це було однією із причин, чому я зміг фізично долучитись до допомоги на сході взимку, а не просто допомагати армії як волонтер в тилу. Але думка і готовність були давно. Як тільки з’явилась можливість, я її реалізував.

– Що стало переломним моментом?

– Насправді ще рік тому, як тільки починались ці події, я сходив до військкомату, там записали мої дані і сказали, що зв’яжуться зі мною згодом. Але жодних дзвінків так і не було. Переломним моментом стало те, що у мене є досвід надання першої медичної допомоги. Я працював гірськолижним рятувальником на одному із курортів в Карпатах. Окрім того, я пройшов медичну, тактичну і військову підготовку під час формування батальйону “Гіппократ” в Івано-Франківську. І моральна, і фізична готовність були.

– З якими думками заповнювали анкету до добровольчого батальйону?

– Коли я прийшов подати заявку у добровольчий батальйон, я відчував піднесення, радість. На мій погляд, це є першочерговим психологічним моментом, що відрізняє добровольців від призваних бійців. Якщо тебе призвали, є певний шок, стрес для психіки і організму в цілому. Можливо, це і є твоя добра воля служити країні, але, перш за все, це – примус, це військкомат і всі пов’язані з цим процедури, бюрократичні моменти. А коли ти сам приходиш, ти сприймаєш це зовсім інакше. Це багато на що впливає. В тому числі і на те, як ти себе почуваєш і відчуваєш на сході.

– Як батьки відреагували на бажання служити? Не відмовляли?

– Відмовляли, звичайно. Та не було варіанта прийти до батьків і запитати: “Можна я поїду на фронт?” -“Ні, не можна.”-” Ну добре, не буду нікуди їхати.” Як би це не було важко, за день до виїзду довелось сказати, що їду. Звісно, хвилювались, плакали.

– Коли прибули в зону АТО, що здивувало? До чого не були готові?

– Враховуючи те, що до цього я жодного разу не був в зоні бойових дій, для мене все було новим, але психологічно дуже швидко втягнувся в роботу, в завдання, які ми виконуємо. Це не було надмірним навантаженням, окрім фізичних моментів, коли декілька діб сидиш на рації, чергуєш і, якщо десь є команда, одразу виїжджаєш на виклик. Але і фізичний стан людини відновлюється. Через побутові моменти, пов’язані із холодом у мене був бронхіт, запалення легенів… Але мій організм є досить загартованим. Ми змалку ходимо в гори, в тому числі і

взимку, ночувати в наметах на снігу – не дивина, купаємось у річках і взимку, і влітку. За рахунок цього до холодів, ночівель у підвалах я був готовий.

– Основним завданням у зоні АТО є допомога пораненим?

– Ми вивозимо бійців безпосередньо із місць їх поранення. Це – передова. Виносимо їх із позицій, доносимо до автомобіля, надаємо першу медичну допомогу, перевозимо в оперблок, що знаходиться за декілька кілометрів до передової. Там стабілізується стан бійця, і вже наступний екіпаж везе в найближчий госпіталь, що як правило, знаходиться кілометрів за 50 від передової. Там вже немає небезпеки обстрілів чи перебування диверсійних розвідгруп.

– Тобто, їхати доводиться у місця, де ще тривають бойові дії, де є небезпека і самому отримати кулю в голову?

– Звичайно. Наші машини обстрілюються дуже часто, через це виходять з ладу. Бувають випадки, що через обстріли з ладу одночасно виходять декілька машин, і ми одною декілька діб без перестанку рятуємо бійців, доки ремонтуються інші транспортні засоби.

– Багатьох бійців вдалось врятувати? Були випадки, коли без вашої допомоги людина б не вижила?

– Насправді таких випадків безліч. За усі мої ротації не було жодної ситуації, коли ми не довезли бійця до лікарні. Траплялись моменти, коли боєць на другий чи на третій день помирав у лікарні. Це було пов’язано із станом і типом поранення. Там дуже важливо бути морально і психологічно готовим та мати холодний розум. Треба наперед налаштувати себе. Трапляється всяке. Було, що ми приїхали, а бійці вже були вбиті на полі бою…

– Складні маніпуляції доводилось проводити прямо в машині?

– Якщо стан бійця середньої або важкої тяжкості, то ми навіть не зупинялись в оперблоці. Одразу на ходу перевантажували бійця в реанімобіль, і вже там під час руху надавалась потрібна допомога – крапельниці, протишокові препарати, усе необхідне, аби довезти пораненого до лікарні. Для цього застосовуємо дуже різні методи. Деколи співаємо усім екіпажем бійцю для цього, щоб вивести його з стану марен-

ня і напівнепритомності.

– Музика супроводжувала вас в АТО?

– Звичайно. Одним із моїх улюблених інструментів є сопілка. Я її завжди із собою маю, в тому числі і на сході, або в наплічнику, або в бронежилеті в кишеньці. Не втрачав жодної можливості, аби десь отримати насолоду від гри на ній. Так само у нас є гітара, гармошка. Ми періодично влаштовуємо вечори із музикою і співами. Зрозуміло що, одночасно слухається рація, адже основним завданням є, звісно, порятунок поранених бійців. Переважно ми можемо дозволити собі музичні хвилинки з добровольцями суто нашого підрозділу. Самі розумієте, що на передовій робити гучні вечірки – нереально і небезпечно.

– Невже бійцям не грали у більш-менш спокійні дні?

– Ми приїжджаємо не тільки, коли є поранені бійці, деколи є терапевтичні проблеми, особливо, коли холодно. Застуди, бронхіти, кожного потрібно послухати, якщо є потреба забрати із собою в госпіталь. Або якісь банальні порізи, забої… Поки медики з команди перевіряють бійців, у нас є півгодини чи година, аби зіграти пару композицій і поспівати. Це дуже класна розрядка для бійців, для військовослужбовців. Вони завжди тішаться, коли є така можливість.

– Доводилось боятись за власне життя?

– Підсвідомо момент страху і небезпеки завжди присутній. Але це не проявлялось у панічному страху. Звісно, у момент обстрілів – досить неоднозначні відчуття, і психологічно це також впливає на людину, але до того призвичаюєшся і даєш раду емоціям. Траплялось, що у мене на ходу на швидкості 120 кілометрів на годину відкрутилось колесо. Ледве втримав машину, аби вона не вилетіла з дороги. Зупинився. Виявилось, що колесо просто відкрутилось. Протягом десяти днів у нас було чотири таких випадки. Є ймовірність того, що це не випадковість. Можливо, вночі хтось зробив таку диверсію. Насправді, це дуже небезпечно.

– Обереги носили із собою?

– Звісно. По-перше, коли їхав на фронт, волонтери і друзі дали свої іконки, ангелики-обереги, різні символічні штуки, які передані від щирого серця. Я вірю, що такі речі мають захисну функцію. Я їх ношу з собою – і в бронику, і десь в кишені. На передову часто приїздять капелани, ми молимось разом з ними, багато спілкуємось, співаємо.

– Зібратись на фронт допомагали волонтери?

– Для добровольчого корпусу не йде жодної копійки від держави. Все, завдяки чому ми можемо виконувати свою функцію на передовій, є можливим винятково завдяки волонтерській допомозі. Ни-

зький уклін їм і шана. Якби не волонтери, я навіть не знаю, щоб ми робили. Дещо мені допомогли зібрати мої друзі, дещо з-за закордону прислали знайомі. Є купа спорядження, яке хочеш ти цього чи ні, повинне бути, починаючи від форми, завершуючи наколінниками, тактичними окулярами, ліхтариком, ножем… Усі ці засоби полегшують перебування там і допомагають ефективній діяльності. Для того, щоб усе це було якісним, воно не може бути дешевим, відповідно потребує чималих коштів.

– Як психологічно відволікались від страшних історій, з якими постійно стикались?

– Ніхто з нашої команди не існує окремо, ми завжди – разом.

Ми спілкуємось, обговорюємо події, усі дії робимо разом. Не буває такого, що хтось щось зробив, отримав психологічне навантаження і сам у собі розбирається. Ти завжди можеш поділитись з тими, хто поруч. І це дійсно дуже хороші люди, які не відмовлять у допомозі. В мене таких проблем не було, але траплялись випадки у моїх побратимів. Я знаю, що якби така проблема виникла зі мною, завжди є підтримка з боку інших учасників команди і підрозділів.

– Не шкодуєте, що стали військовим парамедиком?

– Абсолютно не шкодую. Я розумію те, що моя допомога приносить користь, і це мене дуже тішить. Так само, як і те, що мої старання є не марними.

– Війна вас змінила?

– Друзі й близькі запевняють, що певною мірою я змінився. Я не можу сказати по собі, це ж не є одномоментним перевтіленням. Певні зміни є, я думаю вони на краще, в бік мужності й інших чоловічих якостей.

– Військовим не плануєте стати? Чи будете продовжувати музичну кар'єру?

– Музикою я далі продовжую займатись. Коли приїхав у відпустку, мав з моїм музичним колективом декілька виступів, зараз знову повертаюсь на схід на місяць. Після того в липні знову маю заплановані фестивалі. Таким чином, воюю на декількох фронтах – і на військовому, і на культурному. Насправді, важлива передумова подій на сході – відсутність культурної освіченості у великої частини населення. Окрім того, владою не приділялась увага культурним заходам, навіть банально, якщо взяти до уваги кількість фестивалів чи концертів, літературних вечорів. Якщо ж взяти ті заходи, що проводились, і проаналізувати їхню якість і кількість, напрямок, то факти виявляються просто кричущими. Культура в цих районах просто пригнічувалась. Якби культурному розвитку приділялось більше уваги, не було б такої кількості людей, схильних до алкоголізму, не зацікавлених у громадських активних діях, процесах, життєвій позиції. Наразі так є, що людям нічого не потрібно. Вони мають зазомбованість.

– Як вважаєте, війна довго триватиме? Коли святкуватимемо перемогу?

– Перемога однозначно буде, але я думаю, що це ще тривалий процес. Аналізуючи деякі моменти, дії влади, бачачи, що відбувається на передовій, розумію, що затягнеться не на один рік. Окрім того, воно ще десятиліттями буде нам відгукуватись, тому що потрібно буде відбудувати усі зруйновані будинки, інфраструктуру, забрати з людських голів зневіру, допомогти їм переналаштуватись на позитивний лад. Якщо це буде вдаватись, бо дій для цього робиться дуже багато і митцями, і представниками інших професій, це дасть поштовх для змін в головах людей на сході, процес відходження від стану війни значно пришвидшиться. Зараз непростий час для всього українського. Великі знаки питання у кожній тверезій українській голові. Але ми обов'язково переможемо.

Анастасія Олехнович. "Крила України".

ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ

Діти люблять Україну

З нагоди Міжнародного дня захисту дітей у військовому містечку Липники Повітряного командування "Захід" для найменших українців організували спортивно-розважальне свято.

З ідеєю подарувати малечі цю веселу і цікаву подію виступили Всеукраїнське міжконфесійне релігійне християнсько-військове братство та командування військових частин. Задум підтримали голова Солонківської сільської ради Віталій Ткачук та голова осередку Народного Руху України села Солонка Ярослав Міхняк. Вони також взяли на себе фінансування свята.

Для дітей провели вікторини, змагання на спритність та влучність, велогонку, конкурс дитячого малюнка на асфальті та папері під гаслом "Я люблю Україну" й багато іншого. Привітати маленьких громадян України приїхали депутат Пустомитівської районної ради Андрій Добрянський та заступник голови районної організації Народного Руху України Роман Филипів.

Дітвора з перших хвилин з радістю взяла участь у змаганнях. Учасників команд "Зіронька" та "Сонечко" активно підтримували уболівальники. Гарного настрою додала не тільки сонячна погода, але і українська пісня, яка лунала на майданчику.

– Переможців нагородили медалями, дипломами, призами та маленькими державними прапорами, – розповідає керівник Західного регіонального представництва Всеукраїнського міжконфесійного релігійного християнсько-військового братства Юрій Давидов. – Ніхто не залишився без солодощів подарунку. Наприкінці всі присутні разом вболівали за команди ветеранів військової служби та діючих військовослужбовців, які зійшлися на полі у футбольному поєдинку.

Багато сил та енергії для організації свята віддали голова жіночого сектору Братства Людмила Степанович, депутат Солонківської сільської ради Михайло Курса та член виконкому села Ярослав Солонка.

Попереду літні канікули, тож усі активісти задумуються над тим, як ще розважити малюків. В Липниках розуміють, що діти – наше майбутнє, майбутнє України.

Фото Юрія Давидова.

У Львові, в Центральному парку культури, пройшло дитяче свято "Барви літа". Його організували для діток-переселенців та дітей військових і учасників антитерористичної операції.

Для маленьких українців підготували конкурси та вікторини, переможців нагороджували подарунками. Хлопці та дівчата танцювали, ліпили звіряток, малювали Україну своєї мрії, брали участь в квестах та естафетах. Навіть батьки не втримались від участі в розвагах. Насамкінець на сцені

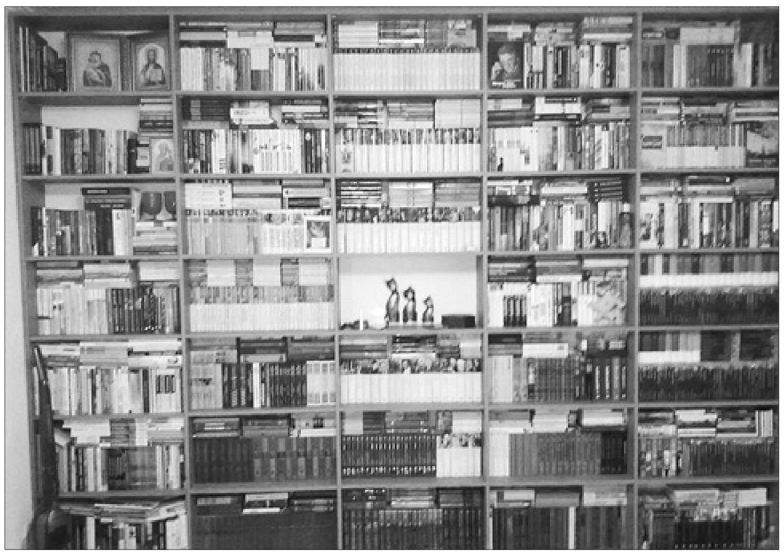

парку виступили яскраві артисти.

– Організувала свято громадська організація "Країна вільних людей", яку у Львові представив один з засновників Олександр Петров, – розповідає начальник прес-центру Повітряного командування "Захід" майор Ірина Баранова. – Масові дитячі свята стали для цієї організації доброю традицією. "Країна вільних людей", заснована в місті Краматорськ ще на початку квітня 2014 року, займається збором коштів та наданням безпосередньої допомоги цивільному населенню та нашим військовим в зоні проведення антитерористичної операції. Багато військових, які виходили з окупованого Криму, відчули підтримку цих волонтерів.

В "Країні вільних людей" кажуть, що завдяки небайдужості громадян вдалося допомогти більше ніж 50 тисячам осіб. В першу чергу сім'ям з дітьми, які постраждали через неоголошену війну на Донбасі.

Владислав Назаркевич. "Крила України". Фото прес-центру ПвК "Захід".

Продай книгу – допоможи бійцю

Чим довше триває російсько-українська війна, тим частіше чуйні люди намагаються урізноманітнити способи допомоги військовим. Ярмарки, аукціони, благодійні акції... Усі виручені кошти їх організатори перераховують на допомогу бійцям, що перебувають в зоні бойових дій, та тим, хто вже проходить реабілітацію. Продукція, яку виставляють на продаж, вражає різноманітністю – від побутової техніки до улюблених книг, від одягу до посуду та продуктів харчування.

Сучасні інформаційні технології дають змогу організувати громадськість надзвичайно швидко та ефективно. Першими в цьому руслі виступають соціальні мережі. Саме завдяки їм волонтери й збирають кошти на потреби військових. Найчастіше стрічаються так звані "книжкові барахолки" або толоки, де бажаючі можуть розпродати свою багаторічну бібліотеку.

Одним з таких активістів можна назвати Віталія Беднарчука з Тернополя. З 2011 року чоловік продає книги зі своєї домашньої колекції на благодійних аукціонах тернопільського форуму. Інколи просто комусь віддає – в рамках акції "Подаруй книгу українському гардемарину" відправив близько 200 книг в Севастополь. Останнім часом активіст просто відправляє книги бійцям в зону АТО.

– Оскільки книги сьогодні суттєво подорожчали, то й виникла ідея трохи підзаробити для нашого війська у такий спосіб. Зараз вже є майже 800 грн. Купують, в основному, популярних українських письменників: книги Забужко, Винничука, Гербіш розбирають за лічені хвилини. Домашню бібліотеку постійно поповнюю новою літературою, купую близько ста книг в рік. Потім продаю їх за півціни. Виручені кошти віддаю волонтеру Ірині Жигуновій – знаю її особисто і довіряю беззастережно. Жінка сама опікується біженцями в Тернополі та відкрила виробництво одягу для наших військових, – розповідає чоловік.

Наталя Гришко повторила експеримент Віталія Беднарчука. Для початку виставила на продаж 35 книг. За 2 дні продала 9 з них. Одна дівчина купила всі україномовні книжки, заплативши за них ціну втричі більшу, ніж вказувала Наталя. Виручені кошти вона перерахувала волонтеру Любі Дінаєвій, яка опікується Ірпінським госпіталем, привозячи продукти і речі. А там, як відомо, кошти необхідні постійно, бо потреби бійців не зменшуються. Тож кожен намагається допомогти як може.

– Мені сподобалась акція, яку започаткував Віталій. Я в нього запитала дозволу щодо використання ідеї. Він був "за". Я й спробувала. Раніше тільки віддавала книги в бібліотеку Майдану і "Азову". Тепер буду займатись постійно. До того ж, Люба збирає інформацію, які книжки хотіли б читати бійці в госпіталі. Буду шукати книги і для них. Збільшуватиму і перелік для продажу, – розповідає Наталя.

Більш професійно в даній царині займаються волонтери з проекту "Книжкова толока". Як стверджують організатори, 100 відсотків зібраних коштів надходить на підтримку армії. Працюють тут три київські родини, які вирішили не сидіти на місці та якось зорганізуватися у цей не легкий для країни час. Свою благодійну діяльність розпочали ще з Майдану, а 4 місяці тому об'єдналися з іншими небайдужими – колегами та студентами. Волонтери беруть участь в різноманітних ярмарках, так само збирають книги для бібліотек та госпіталів. В основному, співпрацюють з БФ "УкрОП", батальйоном "Сітка" з Києва та групою "Книжки для поранених бійців АТО".

Зазвичай встановлюється фіксована ціна на всі книги, але за бажанням покупець може заплатити більше, ніж зазначено. Як не прикро, але людям легше щось купити, ніж просто віддати гроші на потреби бійців в АТО.

Ярослава Марченко. "Крила України".

Листівка для воїна

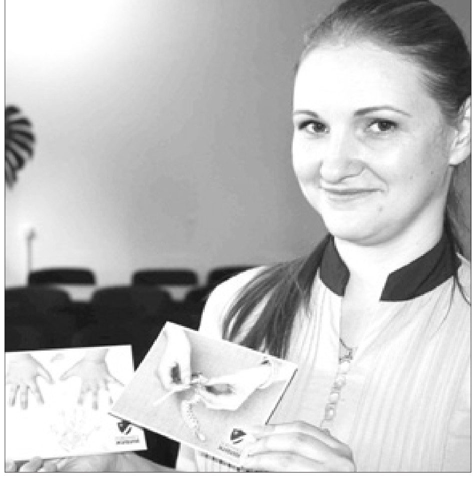
На Донеччині Міжнародним благодійним фондом підтримки армії "Повернись живим" та Донецькою дирекцією "Укрпошти" за підтримки групи координації цивільно-військового співробітництва при штабі АТО презентовано спільний проект, який вже з перших чисел червня стартував у відділеннях зв'язку Донецької області. У двох словах суть проекту "Напиши солдату" така: відвідувачам мережі відділень "Укрпошта" пропонується придбати спеціально створені патріотичні листівки, які вони надсилатимуть українським воїнам на передову. Кошти, зібрані від реалізації листівок, "Укрпошта" перераховує волонтерам благодійного фонду, які, у свою чергу, закуповують на них те, що є необхідним у зоні проведення АТО та у безпосередній близькості до лінії розмежування сторін.

Знайомлячи журналістів центральних та регіональних ЗМІ Донбасу з проектом, його координатор Ольга Решетилова розповіла про те, як зароджувалася ідея в столиці.

– За час існування благодійного фонду підтримки армії нами зібрано вже понад 50 мільйонів гривень, причому це – суми від однієї гривні до десятків тисяч доларів. Сьогодні чимало українців допомагає вітчизняному війську – ось уже другий рік поспіль триває війна, і ця допомога не була й ніколи не буде зайвою. Проте багато людей соромляться жертвувати незначні суми, які можуть собі дозволити через складний економічний стан у країні: мовляв, як вони можуть зарадити якимись десятьма гривнями! Я скажу, що це – неправильно: якби кожен громадянин України віддав ці 10 гривень на потреби армії, то на сьогодні ми би вже мали найпотужніше військо із надсучасним озброєнням! Саме для тих, хто не в змозі пожертвувати на армію чималі суми, але прагне допомогти їй, як може, і створений наш черговий проект.

Київський підприємець Владислав Калініченко, який і профінансував проект "Напиши солдату", зауважив, що, на жаль, за понад рік бойових дій, коли у країні виникло й функціонує безліч різноманітних волонтерських рухів та організацій, не чисті на руку люди, на підтвердження старого як світ вислову "кому війна, а кому – мати рідна", наживаються на цьому. І ось, аби в людей була впевненість у тому, що їхні гроші насправді підуть на потреби армії, в АТО, на передову, столичний бізнесмен і вирішив здійснювати збір коштів не через волонтерів із скриньками в підземних переходах та на вокзалах, а через офіційну державну структуру – "Укрпошту".

– Люди вірять листоношам і знають, що це – представники держави й вони не обманують, – сказав, розповідаючи про зародження проекту, Владислав. – Знаю по собі, адже моя мати – пенсіонерка, і вона завжди з нетерпінням чекає на листоношу, яка принесе пенсію, свіжі газети й просто поспілкується з нею. До представників пошти у наших громадян традиційно є довіра, тому я й вирішив вкласти гроші для того, аби допомогти волонтерам, саме у цей проект.

Проект "Напиши солдату" народився в столиці. Київський фотохудожник Костянтин Гришин безкоштовно відзняв фотосесію, три знімки з якої стали обличчям листівок. Як говорить Ольга Решетилова, на них – те, що солдати на фронті вважають оберегами: відбитки дитячих і жіночих рук, сплетений синьо-жовтий браслет і традиційне українське вишивання. Владислав Калініченко профінансував друк листівок трьох видів загальним накладом у 28 тисяч примірників, і після досягнення домовленості з Київською дирекцією "Укрпошти" проект "Напиши солдату" стартував у Броварському районі Київщини.

– Хтось придбав одну листівку, хтось – декілька, а наприклад, один із мерів – одразу п'ять тисяч штук! – захоплено розповіла Ольга.

Вартість однієї такої листівки складає 10 гривень, із яких 15 копійок іде "Укрпошті" як обов'язковий платіж, а решта перераховується у благодійний фонд "Повернись живим".

На Київщині вже продано половину – 14 тисяч листівок. Там волонтери збирають кошти на придбання реанімобіля для потреб одного з підрозділів у зоні АТО. На Донеччині ж акцентують увагу на підготовці міських та районних, селищних лікарень у прифронтовій, як вони її називають, зоні, до можливого збільшення навантаження на них. Справа йде про придбання за кошти, виручені від реалізації патріотичних листівок, медичного устаткування для лікарських закладів Донбасу.

Листівки можуть надсилатися як адресно, так і опосередковано – до будь-якого захисника Вітчизни, який зараз знаходиться на передовій. І, якщо людина, яка надсилає листівку, знає поштову адресу свого адресата, то така листівка йде в зону проведення антитерористичної операції через "Укрпошту" – потрібно лише наклеїти на неї поштову марку. Якщо ж громадянин просто відправляє листівку, аби його десять гривень допомогли армії, то такі відправлення зголосилися доставляти на передову й до частин і з'єднань, дислокованих у зоні АТО, самі військові – група координації цивільно-військового співробітництва.

– У нас уже є подібний досвід, коли ми відвозили на блокпости та безпосередньо до військових частин військові газети й дитячі малюнки, які наші бійці насправді цінують та люблять, – поділився начальник групи координації цивільно-військового співробітництва при штабі АТО полковник Іван Зінько. – Тому я не бачу ніякої проблеми в тому, щоб доставляти й ці, без сумніву, корисні листівки. Кожна з них обов'язково знайде свого адресата, й у цьому ви можете не сумніватися.

Олексій Тригуб. Із зони АТО. Фото автора.

БЛАГОДІЙНІСТЬ

Часточка тепла для дітей Донбасу

На Донбасі допомоги сьогодні потребують різні категорії громадян, а особливо – діти. Є серед них постраждалі від воєнного Молоха, що безжалісно знищує все та ламає сім'ї й долі. А є й ті, кому допомога потрібна завжди. Серед таких – вихованці комунального закладу "Центр соціально-психологічної реабілітації дітей в м. Слов'янську Донецької області".

Допомога буває різною, як різними бувають адресати та ті, хто цю допомогу надає. Вона може надходити від держави, меценатів, вітчизняних та міжнародних благодійних фондів, а може – від фізичної особи, тобто – звичайної людини. Так, нещодавно допомогти вихованцям Слов'янського центру реабілітації дітей вирішив український офіцер – полковник Олександр Житник, який не так давно бував у цій дитячій установі, коли керував групою координації цивільно-військового співробітництва при штабі АТО. Зібравши вдома дитячі речі та іграшки, він переслав їх на Донеччину, а нинішній начальник групи координації ЦВС полковник Іван Зінько зустрів посилку й відвіз її адресату – дітям Центру реабілітації.

Директор закладу Олена Новосьолова розповідає, що, звичайно, у наш непростий час проблем вистачає всім. На фоні загального лиха, що спіткало Донбас через російську агресію, труднощі окремого закладу можуть здаватися дрібними й недостатніми уваги. Проте для невеликого колективу Центру й вони є непідйомними та складними. Так, найменша з них, яку міг би вирішити, допомігши дітям, і бізнесмен середньої руки, це – накриття від сонця та дощу дитячого ігрового майданчику – шатер, тент чи бодай велика парасоля…

Сьогодні у Центрі знаходиться 30 дітей віком від 3 до 18 років. Це – діти, які потрапили у складні життєві ситуації. У багатьох із них – психіатричні діагнози, проблеми з поведінкою тощо. Та більшість із цих дітей об'єднує одне: неблагополучні сім'ї. Чимало з них знаходяться у Центрі за рішенням суду про позбавлення їхніх батьків батьківських прав, і для таких дітей фахівці шукають нові сім'ї.

– Нерідко буває, коли дитина (здебільшого проблеми такого роду ми маємо з підлітками), опинившись у новій, здоровій родині, забуває про те, що ще недавно вона палила, вживала алкоголь та взагалі поводилася неприпустимо. Були випадки, коли, підрісши, такі діти приходили до нас у Центр та дякували, – розповіла Олена Валентинівна, яка, перш ніж очолити заклад, протягом багатьох років працювала тут психологом.

До речі, попри проблеми з поведінкою багатьох вихованців, професійні психологи Центру та психіатри, які спостерігають за дітьми, відзначають в цілому здоровий морально-психологічний клімат у закладі. Діти знаходяться тут під справжньою опікою, хоча, звичайно, з батьківським піклуванням це все ж порівнювати не варто. Діти шкільного віку відвідують школу – у Центру є домовленість із Слов'янською загальноосвітньою середньою школою №15, до якої його вихованці ходять на загальних підставах, адже вони – цілком нормальні і в цілому здорові діти.

Є у Центрі діти й не лише з проблемних сімей. Так, один хлопчик із Горлівки (а тут знаходяться діти з усіх районів Донбасу) опинився тут через те, що його мати, поїхавши вже досить давно на заробітки до Туреччини, залишила сина на бабусю, а старенька раптом захворіла. Тож поки вона одужує, дитиною опікуються вихователі Центру.

Наостанок зустрічі з представниками Збройних Сил України директор Центру подякувала військовим за турботу. А полковник Іван Зінько запевнив її в тому, що й нинішня ротація групи координації цивільно-військового співробітництва при штабі АТО не забуватиме про її вихованців.

Олексій Тригуб. Із зони АТО. Фото автора.

МЕДИЦИНА

Військові стоматологи ВДВ лікують в зоні АТО і військовиків, і цивільне населення

Воїни-десантники 25-ї окремої повітрянодесантної бригади ВДВ ЗС України, які виконують завдання у зоні АТО, мають можливість отримати професійну медичну допомогу, зокрема й стоматологічну. З цією метою функціонує мобільний стоматкабінет.

– У нас – величезний потік, десятки пацієнтів у день. Основне завдання усунення гострого болю, лікування та збереження зруйнованих зубів, усунення хронічних вогнищ інфекції та гнійних запальних процесів, зняття зубних відкладень, підготовка до протезування. Використовуємо комплексний підхід. Працюємо у дві зміни без вихідних, приймаючи військовослужбовців не тільки з ВДВ, – розповідає кандидат медичних наук, лікар-стоматолог вищої категорії, начальник стоматологічного кабінету старший лейтенант В'ячеслав Прохоров.

Варто зазначити, що крім військовослужбовців лікарі надають безкоштовно стоматдопомогу і цивільному населенню Донецької області.

У процесі лікування медики використовують сучасні пломбувальні матеріали, фотополімери, композити, склоіономери. Всі маніпуляції проводяться з анестезією, із використанням новітніх високоочищених та ефективних анестетиків.

Завдяки мобільності, стоматологи намагаються охопити весь особовий склад підрозділу, який позбавлений можливості отримати стаціонарну стоматологічну допомогу.

Андрій Толстогузов. Із зони АТО.

На ситий шлунок воюється краще

Начальник польового пункту харчування штабу АТО майор Володимир Рижков проходить службу у зоні проведення антитерористичної операції ось уже другий місяць поспіль. Так, він не сидить на блокпості, і його зброя – не автомат, хоча, як і будь-який офіцер, він завжди готовий застосувати і його. Але – у кожного свій фронт, своя робота і своя специфіка. Без нормального харчування і в бій не підеш, і над мапою з повною віддачею не працюватимеш: війна війною – а обід, як то кажуть, за розкладом!..

Професію військового Володимир Рижков успадкував від батька – офіцера радіотехнічних військ, який пройшов Мозамбік, служив у Молдові та на півдні України й у запас звільнився з посади Арцизького районного військового комісара. Змалку спостерігаючи за військовим побутом, зростаючи серед дітей військових, Володя й сам вирішив пов'язати своє життя з армією та вступив усередині дев'яностих на тиловий факультет Одеського інституту Сухопутних військ. Забігаючи наперед, можна сказати, що його батько, підполковник у відставці Володимир Рижков, виховав не одного, а одразу двох захисників Вітчизни: військову кар'єру обрала й сестра Володимира Володимирівна Тетяна, яка проходить службу в Харківському університеті Повітряних Сил імені Івана Кожедуба. Вона – військовослужбовець за контрактом, зв'язківець. Не дивно, що й чоловік Тетяни – військовий: майор Анатолій Матвійчук проходить службу у Вінниці, в Командуванні Повітряних Сил Збройних Сил України.

Офіцерське життя лейтенанта Рижкова розпочалося в зенітних ракетних військах – його першою посадою була посада начальника продовольчої служби зенітної ракетної бригади в Олексіївці під Одесою. Після семи років служби там він очолив продслужбу Харківської радіотехнічної бригади, згодом протягом року був заступником командира радіотехнічного батальйону з тилу в окупованому нині Луганську. Згадуючи той період і товаришів по службі, майор пишається тим, що цей батальйон був частиною, яка трималася попри напади й блокаду сепаратистів довше за всіх. А ще – тим, що жоден із його колишніх колег не перейшов на бік ворога. Хоча, зізнається, нелегко там тим, хто залишився й не виїхав. Йдеться, звичайно, про тих офіцерів і прапорщиків, які на момент початку російської агресії проти України та бойових дій на Донбасі вже були звільнені в запас. Коли сепаратисти захопили архіви Луганського обласного військкомату, вони почали відслідковувати й намагатися схилити на свій бік відставників. Тож люди ховаються від цієї бандитської влади, як лише можуть переховуються, аби їх не примусили стати до строю терористів…

З 2010 року й по теперішній час майор Володимир Рижков проходить службу на посаді заступника командира однієї з військових частин Повітряних Сил з матеріально-технічного забезпечення. Раніше він не був у зоні АТО, втім, тривалий час займався питаннями організації й забезпечення маневрених груп, що йдуть від Повітряних Сил на схід країни. А на початку весни цього року Володимир Володимирович написав рапорт із клопотанням про відрядження до зони проведення антитерористичної операції, і два місяці по тому його рапорт було задоволено. Залишивши на дружину Оксану, до речі, сержанта-прикордонника, трьох синів, молодшому з яких лише півроку, офіцер виїхав із Ізмаїла на Донбас.

У господарстві майора Рижкова – дві їдальні та решта майна, що входить до складу польового пункту харчування, а також особовий склад, який займається приготуванням їжі. Їдальні – солдатська та офіцерська, але їжа в обох – абсолютно однакова, усі харчуються з одного котла.

Останнім часом виконувати завдання із забезпечення харчування особового складу штабу АТО та підрозділів, які дислокуються поруч із ним, стало дещо складніше, адже раніше дуже допомагали волонтери, які зараз більше перенацілились на передову. Але, звичайно, й без волонтерської допомоги польовий пункт харчування без опіки не залишається. Дякуючи офіцерам продовольчого відділу тилу штабу АТО, і особливо – майору Юрію Іваннікову, які виїжджають на зустрічі з підприємцями Донбасу й домовляються щодо постачання додаткового харчування для захисників Вітчизни. Звичайно, польова їдальня – не ресторан і не повинна бути такою, незважаючи на жартівливий знак біля входу із написом "Готельно-ресторанний комплекс табору "Сармат"". Але – так хочеться тим, чия служба сьогодні проходить далеко від родинного вогнища, зробити максимально комфортні умови побуту! В тому числі – й харчування. І майор Володимир Рижков робить все від нього залежне. А відвідувачі їдальні – від солдата до генерала – насправді задоволені роботою майора та його команди. На ситий шлунок і служиться, і воюється набагато краще!

Олексій Тригуб. Із зони АТО. Фото автора.

“Катастрофічні” тижні

4 червня фронтовий бомбардувальник Су-34 ВПС Росії зазнав аварії під час посадки на аеродромі у Воронезькій області. Про це повідомляє “Інтерфакс” із посиланням на прес-службу Міноборони Росії.

Як зазначається у повідомленні, у літака не розкрився гальмівний парашут, через що той викотився за межі злітно-посадкової смуги та перекинувся. Пілоти Су-34 не постраждали. Під час невдалої посадки на борту літака був відсутній боєкомплект.

Літак зазнав серйозних ушкоджень: у нього пошкоджена стійка шасі, крило, зламані килі. Крім того, внаслідок перекидання літака відірвалися передній обтічник та антена радіолокаційної станції, що знаходиться під ним. Очевидно, літак вже не підлягатиме відновленню. Ця аварія стала першою в льотній історії літаків Су-34.

Цього ж дня двома годинами раніше під Астраханню зазнав катастрофи винищувач МіГ-29. Пілоти встигли катапультуватися. Доки розслідуванням не визначено причин катастрофи, в Росії призупинили польоти МіГ-29.

Наступного тижня російські військові літаки продовжили викочуватися за межі ЗПС. У Приамур’ї за “бетонку” виїхав вже стратегічний бомбардувальник Ту-95. За попередньою інформацією, причиною аварії стало загоряння одного із двигунів літака. Кілька членів екіпажу отримали травми різного ступеня важкості і були госпіталізованію Про це йдеться в повідомленні управління прес-служби і інформації Міноборони Росії.

ПЕРЕБАЗУВАННЯ

Британія прийняла “невидимок”

Сьомого червня два американських стратегічних бомбардувальники-невидимки B-2, що здатні нести ядерну зброю, здійснили посадку на авіабазі Фейрфорд у Великобританії. Про це йдеться в прес-релізі Стратегічного авіаційного командування Збройних сил США.

Як наголошується, в Фейрфорд прибули літаки, що постійно базуються на аеродромі Уайтмен, штат Міссурі. Після заправки і техогляду, що тривали близько двох годин, один із бомбардувальників вилетів назад до Сполучених Штатів. У прес-релізі також підкреслюється, що приліт B-2 до Великобританії має на меті продемонструвати здатність літаків цього типу до “розгортання на передових базах з метою вирішення завдань звичайного і ядерного стримування в будь-який момент і в будь-якому регіоні”.

Варто зазначити, що вже наступного дня до авіабази Фейрфорд прибули ще дві “невидимки”. Ця авіабаза є єдиним місцем у Європі, де можуть базуватися і обслуговуватися літаки цього типу. Загалом у світі є ще дві авіабази, здатні обслуговувати B-2: це авіабаза Андерсен на острові Гуам, а також аеродром на острові Дієго-Гарсія в Індійському океані.

B-2 Spirit побудований за схемою “літаюче крило” з використанням технологій радіолокаційної малопомітності. Машина призначена для непомітного проходження крізь ППО противника та нанесення високоточних (у тому числі ядерних) ударів по критично важливих об’єктах військової інфраструктури.

За останній тиждень B-2 – не єдині стратегічні бомбардувальники, що перебралися до європейського континенту. Раніше, 5 червня, в рамках військових навчань за участю країн-членів НАТО до Фейрфорда вже прибули три американських стратегічних бомбардувальники B-52. Стратегічне авіакомандування США повідомило, що вони передислоковані для участі в серії навчань НАТО, покликаних продемонструвати здатність США наносити далекі глобальні удари. B-52 перебуватимуть у Великобританії близько місяця. Літатимуть B-52, у тому числі, і над міжнародними водами Балтійського моря, територією країн Балтії і Польщі.

У контексті прибуття до Великобританії стратегічних ядерних бомбардувальників варто звернути увагу на заяву міністра закордонних справ країни Філіпа Хаммонда, який не виключає можливості розміщення ядерних ракет США на території країни. “Якби це питання стояло на порядку денному, то таке рішення ми могли б прийняти спільно. Нам необхідно надіслати Росії чіткий сигнал про те, що ми не дозволимо їм переходити “червону лінію”, – уточнив Хаммонд. Разом із тим, політик підкреслює, що питання про розміщення ядерних ракет поки є суто гіпотетичним.

Варто зазначити, що цього тижня до Європи перелітали не лише бомбардувальники. Зокрема, до Естонії продовжують прибувати штурмовики А-10 ВПС США, перші із яких до авіабази Емарі прибули минулого місяця. Експерти пов’язують збільшення угруповання А-10 із наданими рекомендаціями групи аналітиків Stratfor, які ще в березні назвали найвразливіші місця НАТО, серед яких зазначалася й порівняно невелика кількість авіації Альянсу в країнах, що межують з Росією. Саме з того моменту ВПС НАТО значно збільшило свою присутність в країнах Східної Європи і Балтії, перекинувши не тільки винищувачі і штурмовики, а й стратегічні бомбардувальники.

ВИПРОБУВАННЯ

У Румунії тестують систему ПРО

У травні Агентство протиракетної оборони США (MDA) почало тримісячний цикл налагоджувальних випробувань першого об’єкта протиракетної оборони (ПРО), спорудженого в Східній Європі на території колишньої авіабази Девеселу, що на півдні Румунії. Об’єкт має бути оснащений протиракетами сімейства Standard SM-3. Про це пише журнал “Jane’s International Defence Review”.

Об’єкт NSF Aegis Ashore в Девеселу виконаний на основі корабельної комплексної системи зброї AEGIS, що використовується у ВМС США для вирішення завдань ПРО і є фактично встановленою на суші конструктивною подобою надбудови крейсера типу Ticonderoga із системою для запуску протиракет SM-3 та універсальними вертикальними пусковими установками Launch Modular Enclosure в наземному стаціонарному виконанні.

Очікується, що після завершення цих випробувань об’єкт буде офіційно передано під управління ВМС США і до кінця року заступить на бойове чергування із завантаженими протиракетами SM-3, ставши першим елементом наземної системи ПРО НАТО в Східній Європі. На об’єкті цілодобово нестимуть бойове чергування зміни по 11 військовослужбовців.

Після введення в дію об’єкта ПРО в Румунії, MDA і ВМС США почнуть споруджувати схожий об’єкт в Польщі неподалік балтійського узбережжя, який повинен бути введений в експлуатацію в 2018 році.

МАНЕВРИ

У Польщі стартували Noble Jump

Перші полігонні навчання Сил швидкого реагування НАТО Noble Jump розпочалися цього тижня в Польщі. Про це повідомила прес-служба міністерства національної оборони Польщі.

У маневрах Сил швидкого реагування Північноатлантичного альянсу беруть участь понад дві тисячі військовослужбовців, у тому числі аеромобільні частини з Чехії та Нідерландів, механізована піхота з Німеччини та Норвегії, танкісти з Польщі, артилеристи з Бельгії та вертольоти із США.

Навчання Noble Jump відбуваються на військовому полігоні в місті Жагань на заході Польщі. Їхня мета – перевірка на практиці дій підрозділів в умовах, максимально наближених до реальних. Крім того, нинішні маневри Сил швидкого реагування НАТО стануть своєрідним тестом для сил командування і управління Північноатлантичного альянсу, а також для зв’язківців, які координують навчання. Noble Jump є частиною серії навчань Північноатлантичного альянсу в Східній Європі під загальною назвою Allied Shield: BALTOPS, Saber Strike, Noble Jump і Trident Joust.

VIGOROUS WARRIOR-2015

Навчання військових медиків з 15 країн НАТО почалися в Чехії

Минулого тижня в районі чеського міста Градець-Кралове розпочалися навчання медичних підрозділів із 15-ти країн НАТО під назвою Vigorous Warrior-2015. Протягом майже двох тижнів військові медики країн Альянсу координуватимуть свої дії в умовах, наближених до бойових.

Навчання НАТО Vigorous Warrior проходять кожні два роки. Основним організатором є Центр вдосконалення військової медицини США, партнером зазвичай виступають військово-медичні структури країни, що висловила бажання приймати навчання. У попередні роки це були Німеччина (2013) та Угорщина (2011).

Варто зазначити, що під час нинішніх медичних маневрів буде традиційно розгорнуто польовий шпиталь, однак його медичний персонал цього разу працюватиме в умовах гіпотетичного біологічного зараження місцевості. Тому, окрім, власне, медичної допомоги пораненим від звичайного озброєння, медичним фахівцям доведеться проводити процедури із дезактивації, діагностики та лікування хімічних і біологічних заражень.

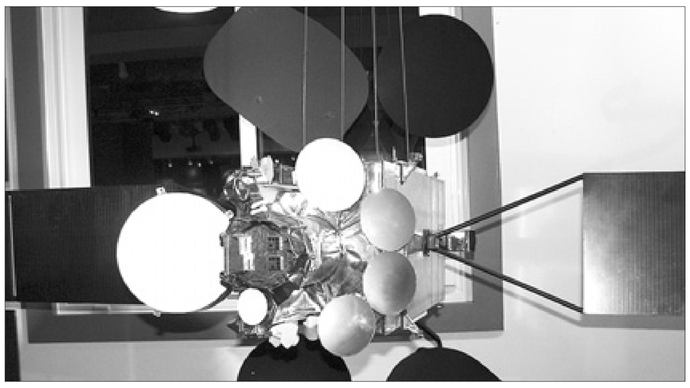
Сторінку підготував Сергій Клименко.

ПЛАНИ

Японія до 2019 року побудує новий стартовий комплекс на космодромі Танегасіма

Новий стартовий комплекс на японському космодромі Танегасіма (південна префектура Кагосіма) буде побудований до 2019 року. Про це повідомили представники Японського агентства аерокосмічних досліджень (ДЖАКСА).

За їхніми даними, стартова площадка дозволить проводити запуски нової ракети-носія H-3, введення в експлуатацію якої намічене на 2020 рік.

СПІВПРАЦЯ

Перший супутник Туркменістану був введений в експлуатацію

В Ашгабаті відбулася церемонія введення в експлуатацію системи супутникового зв'язку Туркменістану. У заході взяли участь керівники та представники французької компанії Thales Alenia Space, що виготовила супутник, компанії Space Systems International-Monaco SAM – партнера Туркменістану за проектом, а також Міністерства зв'язку Туркменістану та Національного космічного агентства при президентові Туркменістану.

МІСІЯ ЗАВЕРШЕНА

Астронавти МКС повертаються додому

Троє астронавтів Міжнародної космічної станції, перебування яких в орбітальній лабораторії було продовжено на місяць після аварії космічного корабля "Прогрес М-27М", повинні повернутися на Землю вже 11 червня. Про це повідомив Ігор Комаров, голова "Роскосмосу".

"Повернення експедиції 42/43 з МКС на Землю було заплановане на 11 червня", – повідомив він ЗМІ.

Глава "Роскосмосу" також заявив, що на початку липня на МКС буде запущений другий космічний корабель з вантажем. "Прогрес М-27М" був втрачений через нештатне розділення третього ступеня ракети-носія і космічного апарата. Останній згорів в атмосфері Землі на початку травня.

Три члени екіпажу – російський космонавт Антон Шкаплеров, італійка Саманта Крістофоретті і американський астронавт Террі Вертс – за попередніми планами повинні були покинути МКС 12 травня.

Травень видався невдалим для російської космічної галузі. За аварією з космічним апаратом "Прогрес М-27М" слідував невдалий запуск ракети "Протон", в результаті якого був втрачений мексиканський супутник зв'язку.

ПУСКИ

Перший запуск ракети "Союз" після аварії

Російська ракета-носій "Союз" вперше після гучного невдалого запуску в квітні успішно відправила в космос штучний супутник Землі.

Міністерство оборони Російської Федерації повідомило, що ракета "Союз 2.1А" була запущена в космос зі стартового майданчика космодрому Плесецьк, розташованого в Архангельській області і вивела на задану орбіту російський військовий супутник.

Недавній невдалий запуск "Союза", який відбувся 28 квітня, призвів до втрати безпілотного вантажного космічного корабля "Прогрес", що повинен був доставити вантажі на Міжнародну космічну станцію. Цей же тип ракети використовується для запусків космічних кораблів, що доставляють екіпаж космічної станції до орбітального аванпосту. Аварія, яка призвела до втрати "Прогресу", змусила керівництво російської космічної галузі відкласти заплановане повернення на Землю екіпажу МКС, а також відправлення до космічної станції їх наступників.

Запуск чергової космічної "вантажівки" "Прогрес" запланований на початок липня.

ПЕРСПЕКТИВА

GEROS-ISS створюватиме докладні карти глибин морів і океанів

У європейських вчених з'явилася цікава ідея щодо створення докладної карти глибин морів і океанів. Для цього планується встановити на борту Міжнародної космічної станції, інструмент GEROS-ISS, який, використовуючи сигнали від навігаційних супутників, зможе отримати інформацію про зміни висоти поверхні моря та особливості, пов'язані з океанськими течіями.

Так, ще в 2011 році в рамках розширення програми з дистанційного зондування Землі в Європейському космічному агентстві (ЄКА) було запропоновано задіяти можливості МКС як майданчика.

МКС за добу на орбіті заввишки близько 400 км облітає Землю 16 разів. Встановивши на борту космічної станції, наприклад, апаратуру ДЗЗ, можна домогтися дуже хороших результатів з моніторингу земної поверхні. Після розгляду та оцінки численних пропозицій був обраний проект GEROS-ISS.

Система GEROS-ISS доповнюватиме існуючі супутникові системи, допомагаючи оновлювати карту глибин морів і океанів в більш дрібному просторовому і часовому масштабах в діапазоні морів тропічних і помірних регіонів.

Йєнс Віккерт, відповідальна особа за наукову команду GEROS-ISS зазначив, що "насправді оригінальна концепція лежить в основі GEROS-ISS. Її розробляли протягом 20 років і значно наблизилися до реалізації завдяки численним дослідженням компаній. Однак належним чином ця концепція так і не була перевірена у космосі".

Джейсон Хаттон, координатор проекту GEROS-ISS, розповів, що "концепція все ще переживає техніко-економічні обгрунтування. Планується в кінці 2019 р. відправити всю необхідну апаратуру на борт Міжнародної космічної станції за допомогою вантажного космічного корабля Dragon C3-1 і встановити з зовнішнього боку модуля "Колумб" (космічної лабораторії ЄКА) апаратуру GEROS-ISS. Поки планується, що на борту МКС апаратура GEROS-ISS буде працювати принаймні один рік.

Створенню європейської системи GEROS-ISS допоміг накопичений досвід, отриманий в результаті експлуатації космічного апарата Великобританії TechDemoSat-1 (TDS-1), який також вимірює шорсткість поверхні океану, використовуючи подібну техніку.

Інженери ЄКА також висловили сподівання, що майбутнє сузір'я міні-супутників НАСА CYGNSS також допоможе підготувати грунт для GEROS-ISS.

НОВА СПРОБА

Вантажний корабель "Прогрес" стартує до МКС вранці 3 липня

Перший після весняних аварій запуск з космодрому Байконур вантажного корабля "Прогрес М-28М" до МКС запланований на ранок 3 липня. Корабель буде запущений за допомогою ракети "Союз-У", як повідомило джерело на південному космодромі.

"Старт ракети-носія "Союз-У" з вантажним кораблем "Прогрес М-28М" запланований на 7:52 мск 3 липня з першого стартового майданчика", – сказав співрозмовник агентства. При цьому він зазначив, що дата старту першої після аварії ракети "Протон-М" поки не визначена.

ПРОЕКТ

Компанія Airbus береться за розробку багаторазової ракети-носія

Європейський авіакосмічний гігант компанія Airbus оприлюднила плани щодо створення багаторазової ракети-носія, яку розраховують підготувати до 2025 року. Заявляється, що ця ракета буде докорінно відрізнятися від свого найближчого аналога, випробування якого в даний час вже проводить конкуруюча американська компанія Space X.

Щоб перейти до випробувань своєї моделі, компанія Airbus спочатку повинна вирішити ряд технічних і фінансових завдань, в той час як компанія Space X, власником якої є мільярдер родом з Південної Африки Ілон Маск, співзасновник сервісу PayPal, вже щосили експериментує зі своєю моделлю.

Починаючи з 2010 р., команда інженерів вела засекречені роботи на складі компанії Airbus, розташованому в передмісті Парижа. Вони спрямовані на пошук шляхів повторного використання елементів космічних ракет-носіїв.

В даний час компанія пустила на свій склад журналістів і продемонструвала їм проекти моделей під назвами Adeline і Space Tugs.

Adeline, що являє собою абревіатуру, складену з назви ADvanced Expendable Launcher with INnovative engine Economy, поєднує в собі космічні й авіаційні технології. Основною ідеєю цього проекту стало збереження після пуску ракети-носія і повторне використання рухового відсіку і двигуна, на які припадає близько 80% від вартості ракети. Це стало можливим завдяки захисту цих елементів обладнання тепловим екраном, який буде захищати їх при поверненні на поверхню Землі. Модуль Adeline йде у формі стабілізатора, встановленого в нижній частині ракети. Він оснащується невеликими крилами і турбогвинтовими двигунами. Модуль здатний здійснити посадку на злітно-посадкову смугу як літак.

Космічні апарати Space Tugs представляють пристрої, які будуть "парити" на висоті в 1000 кілометрів і заправлятися паливом за допомогою ракет-носіїв. Для них будуть використані супутникові технології.

ДЕНЬ КАЛЕНДАРЯ

15 – 21 червня

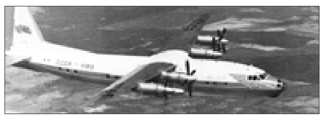
15 червня 1935 р. *відбувся перший політ літака АНТ-37 (ДБ-2), К.К.Попов.*

15 червня 1935 р. *розпочалися льотні випробування дослідного бомбардувальника ЦКБ-26 (першого літака ОКБ С.В.Ільюшина) із запорізькими двигунами М-85, екіпаж В.К.Коккінакі.*

15 червня 1943 р. *перший політ здійснив перший в світі реактивний бомбардувальник Arado Ar 234 Blitz, Німеччина.*

15 червня 1960 р. *відбувся перший політ транспортного вертольота Мі-10, Г.В.Алфьоров і Б.В.Земсков.*

16 червня 1910 р. *відбувся перший політ І.І.Сікорського на біплані "БіС N2" (С-2) на Куренівському полі в Києві.*

16 червня 1960 р. *відбувся експериментальний політ літака Ан-10 на одному працюючому двигуні, екіпаж Ю.В.Курліна.*

17 червня 1912 р. *успішно завершилися випробування першого в світі ранцевого парашута РК-1 конструкції Г.Є.Котельникова.*

17 червня 1955 р. *відбувся перший політ літака Ту-104 – першого радянського реактивного пасажирського літака, екіпаж Ю.Т.Алашеєва.*

17 червня 1959 р. *перший політ здійснив французький дальній надзвуковий всепогодний бомбардувальник Dassault Mirage IV.*

17 червня 1980 р. *світовий рекорд висоти горизонтального польоту для вертольотів категорії E-1-d – 5.330 м встановив А.В.Шерстюк на Ка-26.*

18 червня 1975 р. *відбувся перший політ військового варіанта літака Atlas C4M Kudu (ПАР).*

18 червня 1979 р. *перший радіотелескоп в космосі встановили В.В.Рюмін і В.А.Ляхов на КС "Салют".*

18 червня 2004 р. *літак Ан-225 "Мрія" доставив з Праги в Ташкент найважчий вантаж в історії авіації – 247 т. Екіпаж А.З.Моісеєва; встановлено 6 світових рекордів.*

19 червня 1910 р. *перший офіційний політ на літаку "Гаккель-ІІІ" здійснив на Гатчинському аеродромі під Санкт-Петербургом В.Ф.Булгаков.*

19 червня 1947 р. *на винищувачі Lockheed F-80 Shooting Star (США) з двигуном J-33-A-23 був встановлений новий світовий рекорд швидкості польоту, рівний 1000 км/год.*

19 червня 1984 р. *відбувся перший політ одномісного удосконаленого багатоцільового винищувача F-16C фірми Локхід Мартін (США).*

20 червня 1951 р. *вперше у повітря піднявся американський експериментальний реактивний літак Bell X-5 з крилом змінної стрілоподібності (20-60 градусів).*

20 червня 1995 р. *відбувся перший політ літака Boeing 767-300F – вантажного варіанта 767-300, оснащеного бічними вантажними дверима, спеціальним вантажно-розвантажувальним обладнанням і без вікон у вантажній кабіні.*

20 червня 1970 р. *закінчилися Державні випробування комплексу перехоплення Су-15-98М (літак Су-15Т).*

21 червня 1936 р. *перший політ здійснив британський двомоторний бомбардувальник Handley Page HP.52 Hampden.*

21 червня 1940 р. *перший випробувальний політ зі складання нижнього крила здійснив біплан ІС-1, Г.Шиянов.*

21 червня 1972 р. *світовий рекорд висоти польоту на вертольоті SA 315-001 встановив Ж.Буле (Франція) – 12442 м.*

Іван Кожедуб – славетний син українського народу!

8 червня на Сумщині відзначали 95-у річницю з дня народження видатного сина українського народу, уславленого льотчика-винищувача, неперевершеного аса Другої світової війни, маршала авіації, тричі Героя Радянського Союзу Івана Микитовича Кожедуба.

Не було б це свято повним без курсантів Харківського університету Повітряних Сил, які з гордістю називають себе "кожедубівцями". Спадкоємці бойових традицій славетного маршала взяли участь в урочистих заходах щодо вшанування пам'яті Івана Микитовича.

З гордістю в серцях стрій курсантів пройшов урочистим маршем біля музею І.М.Кожедуба, що знаходиться на території Шосткінського хіміко-технологічного коледжу, у якому до призову в Червону армію навчався майбутній герой українського народу.

Спільно з представниками органів місцевого самоврядування було покладено квіти до пам'ятників аса Другої світової війни.

Приємною і неоціненною можливістю стало відвідування пам'ятних місць, пов'язаних із життям Івана Микитовича. Це і музеї в Шостці та Ображиїівці, і спілкування з племінницею аса, Валентиною Олександрівною, а також із ветеранами війни.

Незважаючи на втому від довготривалого переїзду з Харкова до Шостки, "кожедубівці" з задоволенням відвідали також краєзнавчий музей та ознайомились з історією краю, у якому народився, виріс та вперше злетів у небо славетний син українського народу Іван Кожедуб.

Андрій Качура. м.Харків.

Уроженец села Ображиевка Глуховского уезда Черниговской области (ныне – Шосткинского района Сумской области) Иван Никитович Кожедуб стал самым известным советским асом и одним из величайших лётчиков мира задолго до победы над нацистской Германией, хотя свой счёт побед он открыл лишь во второй половине Великой Отечественной войны.

В 1940 году 20-летний Кожедуб окончил Чугуевскую военную авиационную школу лётчиков, после чего был оставлен в ней в должности инструктора. С началом войны вместе со школой он был эвакуирован в Казахстан. Там, в Чимкенте, он получил звание старшего сержанта и спустя полтора года после начала войны наконец добился назначения в действующую армию. Однако это был ещё не фронт – с ноября 1942 по март 1943 года 240-й истребительный авиационный полк 302-й истребительной авиационной дивизии находился в городе Иваново – там часть формировалась, и там же проходило её боевое слаживание. Только в марте 1943 года в составе дивизии он вылетел на Воронежский фронт.

Сейчас даже не верится, но первый воздушный бой будущего аса закончился для него неудачно и чуть не стал последним – его самолёт был повреждён сначала снарядами пушки Ме-109, а затем – и советскими зенитными снарядами. Посадить Ла-5 ему удалось, но самолёт восстановлению не подлежал. Вскоре он чуть не распрощался со штурвалом самолёта – старшего сержанта Кожедуба хотели отправить служить на пост оповещения, однако проницательный командир полка отстоял лётчика. Летом 1943 года ему было присвоено воинское звание "младший лейтенант", и он был назначен на должность заместителя командира эскадрильи.

Свой счёт младший лейтенант Кожедуб открыл на Курской дуге 6 июля 1943 года – он сбил первый из своих 64 самолётов, бомбардировщик Ю-87.

Когда полгода спустя, 4 февраля 1944 года, Иван Кожедуб получил свою первую "Золотую Звезду" Героя Советского Союза, на его счету было уже 146 боевых вылетов и 20 сбитых самолётов противника.

С мая 1944 года лётчик воевал на самолёте Ла-5ФН с бортовым номером 14, построенном на средства колхозника-пчеловода из Сталинградской области В.Конева. В августе 1944 года капитан Кожедуб стал заместителем командира 176-го гвардейского полка и воевал на новом истребителе Ла-7. Второй медали "Золотая Звезда" ас был удостоен 19 августа 1944 года за 256 боевых вылетов и 48 сбитых самолётов противника.

К концу Великой Отечественной войны гвардии майор Иван Кожедуб совершил 330 боевых вылетов, в 120 воздушных боях сбил 62 самолёта противника, среди них – 17 пикирующих бомбардировщиков Ju-87, по 2 бомбардировщика Ju-88 и He-111, 16 истребителей Bf-109 и 21 Fw-190, 3 штурмовика Hs-129 и 1 реактивный истребитель Me-262. Последний бой в этой войне, в котором он сбил 2 FW-190, Кожедуб провёл 17 апреля 1945 года в небе над Берлином. А 18 августа 1945 года он стал трижды Героем Советского Союза – за высокое воинское мастерство, личное мужество и отвагу, проявленные на фронтах войны, он был награждён третьей медалью "Золотая Звезда".

Лётчик-истребитель Иван Кожедуб за годы войны не был сбит ни разу, хотя, конечно же, его самолёт неоднократно был подбит.

После Победы Иван Никитович остался служить в ВВС СССР. В 1948 году он освоил реактивный самолёт МиГ-15, на котором вскоре ему пришлось воевать в Корее. В 1949 году он окончил Краснознамённую Военно-воздушную академию.

В Корее полковник Кожедуб командовал 324-й истребительной авиационной дивизией в составе 64-го истребительного авиационного корпуса. С апреля 1951 по январь 1952 года лётчики дивизии одержали 216 воздушных побед, потеряв при этом 27 своих самолётов (9 пилотов погибло). Лично комдив сбил 17 самолётов противника. Впрочем, это были не первые сбитые им американские самолёты – ещё в 1945 году в небе над Германией он сбил два Р-51 "Мустанг" ВВС США, которые атаковали его, приняв за немецкий самолёт. Согласно другой информации, они были сбиты Кожедубом в наказание за сбитые ими ошибочно советские истребители.

В 1956 году генерал Кожедуб окончил Военную академию Генерального штаба. В 1964-1971 годах он служил в должности заместителя командующего ВВС Московского военного округа, затем – в центральном аппарате ВВС, а с 1978 года – в Группе генеральных инспекторов министерства обороны СССР. В 1985 году И.Н.Кожедубу было присвоено воинское звание "маршал авиации". Не стало великого аса 8 августа 1991 года.

Имя прославленного аса носят Харьковский университет Воздушных Сил, Шосткинский химико-технологический колледж, парк в городе Сумы, у входа в который установлен памятник лётчику, улицы во многих городах разных стран. 8 мая 2010 года памятник Кожедубу открыт в парке Вечной Славы в Киеве, а 8 июня 2010 года в Шостке в ознаменование 90-летия Кожедуба был установлен бюст возле музея Ивана Кожедуба. В том же году в Украине юбилей величайшего аса отмечался на государственном уровне. Была выпущена и памятная монета, посвящённая Ивану Кожедубу.

Підготував Олексій Тригуб. "Крила України".

ФУТБОЛ

Нелегка товариська перемога

До відбіркового матчу чемпіонату Європи 2016 року з Люксембургом національна збірна України з футболу готувалася через товариський поєдинок з Грузією. Саме з цим суперником "синьо-жовті" зустрілися на своєму зборі в Австрії. Більше товариських матчів не заплановано.

Збірна України хоч і виграла, проте перемогу легкою не назвеш. Грузини нітрохи не поступалися українцям, і в окремих епізодах лише майстерність Бойка рятувала наші ворота. Ще раз м'яч влучив у поперечину воріт українського воротаря.

Штанга, тільки з протилежного боку поля, дозволила українцям відкрити рахунок. М'яч вийшов курйозним: захисник невдало намагався долучити до гри воротаря, м'яч влучив у штангу і відскочив до Кравця. Артем забив вже в незахищені ворота.

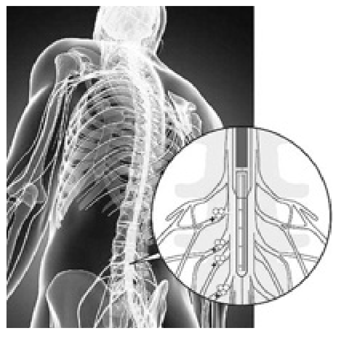
Збільшив перевагу Коноплянка, який красиво у падінні випередив захисника. Після цього футболістам збірної України, очевидно, здалося, що перемога вже у кишені, за що ледь не поплатилися. Суперник грав не надто швидко, але і в такій ситуації змушував наших захисників помилятися. На 81-й хвилині Вацадзе після навісу Кенії не залишив шансів Бойку, і грузини перейшли у наступ великими силами. І мали моменти, щоб зрівняти рахунок. Проте спочатку Денис Бойко витягнув м'яч з кута після удару Ананідзе, а потім Чантурія поцілив у поперечку.

І лише на останніх хвилинах підопічним Михайла Фоменка вдалося заспокоїтися та перехопити володіння м'ячем. Таким чином, Україна здобула мінімальну перемогу над Грузією. І тепер готуватиметься до Люксембургу з позитивним настроєм.

ГАДЖЕТИ

Пристрій, що вимикає біль

У Лінчепінзькому університеті Швеції вчені розробили унікальний пристрій, який може блокувати людський біль.

Невеликий прилад, який назвали "іонним насосом", створений із біологічно сумісних органічних матеріалів. Працює він на основі хімічних сигналів. Для того, щоб пристрій запрацював, його необхідно імплантувати у тіло пацієнта, і він буде зупиняти біль у той момент, поки сигнали не дійшли до мозку. Принцип дії цього винаходу можна порівняти з кардіостимулятором, але останній використовує лише електричні сигнали, а новий пристрій – хімічні.

Слід зазначити, що пристрій пройшов випробування на гризунах, і результати вразили навіть вчених. "Іонний насос" був не лише непомітним для організму, але й не ускладнював рухи. Отже, важливою перевагою винаходу є відсутність будь-яких побічних ефектів.

Вчені впевнені, що через 5-10 років, цей пристрій буде широко використовуватися у медицині. Особливо незамінним він стане для людей, які страждають від хронічного болю. Зацікавити новинка може і військових, адже переваги такого приладу перед сучасними медикаментами у тактичній медицині є очевидними.

Шини заряджають електромобілі

Компанія Goodyear розробила шини BH03 Tire Concept, що дозволяють заряджати електромобілі.

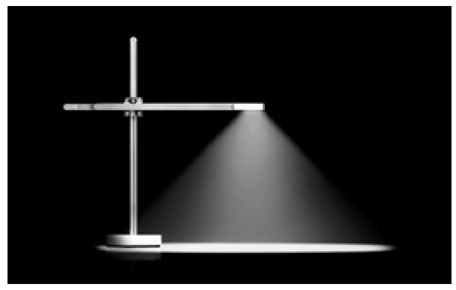
Нова розробка поєднує у собі гумові і металеві елементи та генерує електрику за рахунок перетворення енергії під час руху колеса накатом. Таким чином теплова енергія перетворюється на електричну і безперервно надходить до акумуляторів електромобіля, поки машина не зупиниться. Крім того, покришки оптимізують опір коченню, що дозволяє підвищити запас ходу електромобіля.

Покришки автоматично розподіляють повітря в шині завдяки наявності трьох індивідуальних камер з автоматичним регулюванням тиску.

Творці заявляють, що розробка поки має статус дослідної моделі, але її буде нескладно запустити в серійне виробництво. Покришки Goodyear дуже актуальні з огляду на "бум" електрокарів.

Лампа, яка горить 37 років поспіль

Син відомого винахідника придумав лампу, яка може світити кілька десятиліть. При цьому вона не тьмяніє і має оригінальний дизайн.

Автор унікального винаходу – Джейк Дайсон, син засновника британської компанії Dyson. Настільний світильник CSYS представлений в трьох різних формах. Пристрій використовує технологію теплової трубки, яка відводить тепло від світлодіодів. Завдяки цьому світло не тьмяніє і залишається однаково яскравим протягом багатьох років.

Робота над інноваційної лампою почалася в 2006 році. Винахідника просто здивувало, наскільки мало служать світлодіодні світильники, хоча спочатку вони замислювалися як вічні. І проблема виявилася в теплі, від якого не захищені лампи. А температура часом досягає 130 градусів, що пошкоджує фосфатне покриття, і світло тьмяніє.

У світильнику CSYS завдяки тепловій трубці температура знижена до 55 градусів, і як результат – лампи вистачає майже на 4 десятиліття. Світлодіоди заховані в конічні колби, які рівномірно розподіляють світло, що також підвищує їх ефективність.

CSYS використовує систему шківів і гравітацію для стійкості, а яскравість можна регулювати за допомогою сенсорних датчиків. Ціна майже вічної лампи з точки зору пересічного українця космічна – 610-916 доларів залежно від її форми.

ТЕНІС

Світоліна встановила рекорд України

В оновленому світовому рейтингу WTA українська тенісистка Еліна Світоліна піднялася на сімнадцяте місце, встановивши новий рекорд України.

Світоліна, яка вперше в кар'єрі дісталася до чвертьфіналу турніру серії "Великого шолома", тепер є рекордсменкою України. Минулою рекордсменкою була Олена Бондаренко, яка піднімалася на дев'ятнадцяте місце у квітні 2008 року. Тепер, щоб стати абсолютно кращою тенісисткою країни, 20-річна Світоліна повинна виграти мінімум один титул WTA. У такому випадку молода спортсменка залишить позаду Наталю Медведєву, з якою зараз ділить перше місце, маючи в своєму активі чотири чемпіонства.

ЗНАЙ НАШИХ

Українки перемогли росіянок на ЧЄ з фехтування

Жіноча збірна України з фехтування на шпагах перемогла команду Росії на чемпіонаті Європи в Монтрьо (Швейцарія).

Олімпійська чемпіонка Яна Шемякіна разом з Анфісою Почкаловою й Оленою Кривицькою з рахунком 45:38 обіграли Тетяну Логунову, Віолетту Колобову і Тетяну Гудкову в турнірі за 5-8 місця. Після перемоги над росіянками українки в напологливому поєдинку взяли гору над командою Угорщини (33:32) і посіли в результаті 5-е місце.

На цьому ж чемпіонаті комплект медалей в індивідуальній першості розіграли шаблістки. Українка Олена Вороніна стала бронзовим призером. Ця медаль стала для неї першою в спортивній кар'єрі індивідуальною нагородою дорослого Євро. На шляху до п'єдесталу Вороніна стартувала в плей-офф з 1/16 фіналу, де розгромила німкеню Сибіллу Клем (15: 7). Потім в 1/8 фіналу перемогла росіянку Катерину Дьяченко (15:13), у чвертьфіналі здолала румунку Бьянку Паску (15:14), а в півфіналі поступилася срібному призеру ОІ-2012 в Лондоні і майбутній переможниці турніру, росіянці Софії Великій (9:15). Велика у фінальному поєдинку вирвала перемогу у француженки Шарлотти Лембах (15:14). Разом з Вороніною бронзу розділила італійка Розелла Грегоріо, яка в півфіналі одним уколом поступилася Лембах (14:15).

ЄДИНОБОРСТВА

Три медалі від дзюдоїстів

У Мінську (Білорусь) відбувся етап відкритого Кубка Європи з дзюдо. Українці завоювали три нагороди – одну золоту та дві бронзові.

Тріумфатором стала Шушана Гевондян, яка завоювала "золото" у ваговій категорії до 57 кг. На шляху до п'єдесталу вона перемогла білоруску Ксенію Даниловыч, італійку Мартіну Ло Гудич, а у фіналі за 29 секунд оформила чисту перемогу над німкенею Йоханною Мюллер. Володарями бронзових нагород стали Кеджау Ньябалі (до 90 кг) і Дмитро Лучин (до 100 кг). П'яті місця посіли Тетяна Левицька (до 52 кг) та Анастасія Сапсай (понад 78 кг). Завершили виступ на 7-му місці Андрій Колесник (понад 100 кг) та Іванна Макуха (до 70 кг).

Сторінку підготував Владислав Дем'яненко.

ЗАСНОВНИК:
МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
Свідоцтво про державну реєстрацію видання: КВ 17301-6071ПР від 17.12.2010 р.
Передплатний індекс 22242.
Газета видається з 27.08.1999 р.
Віддруковано у ТОВ "Прес Корпорейшн Лімітед".
м.Вінниця, вул. Чехова, 12 А, тел. (0432) 55-63-97

КОНТАКТИ:
21007 м. Вінниця, вул. Червоноармійська, 105
тел: 067-587-02-96, факс: 0432-59-60-48
Електронна адреса: krula_ukr@i.ua

Головний редактор М. ПОПЛАВСЬКИЙ
Заст. головного редактора: С. Клименко.
Відповідальний секретар: В.Дем'яненко.
Дизайн та верстка: Н. Ярмілко.
Літературний редактор: О. Урецій.
Тир. 9245 Зам. № 152222.
Перший редактор Сергій Свенцицький

Лист братові в Росію

З початку неоголошеної війни Росії з Україною українська поезія піднялася на новий, досить потужний та проникливий рівень. Кожен, хто має в собі творчу жилку, поповнює колекцію своїми віршами про буремну сучасність, зокрема, про героїв війни та їхніх батьків, про запроданців та ворогів України. Не становлять виняток і випадки, коли сім'я розділена українсько-російським кордоном, а кровні брати воюють один проти одного.

Ще рік тому на світ з'явився так званий "Лист братові в Росію", автором якого є підприємець Микола Прокопюк з Рівненщини. Вірші почав писати в зрілі роки та виконує їх під власний супровід гітари. Друкувався в різноманітних альманахах та газетах, випустив збірку власних віршів "Мамина криниця". Під впливом подій, що почали активно розвиватися в країні, чоловік і написав цей лист.

Лист братові в Росію

Всім українцям в Росії присвячується

Ну здравствуй, братец. Как твои дела?
Уже давно не виделись с тобою.
Тебя судьба в Россию унесла,
Мы много лет разделены судьбою.

Ти чуєш, брате, вже у нас весна,
І сонце зігріває землю зранку.
Скажи, брат, а на Півночі твоїй
Хіба так пахнуть трави на світанку?

Весна все ближе каждый день и час,
И журавли летят на Украину.
А как нам разорвать ту пуповину,
Что крепко-крепко связывает нас?

В нас замість жита – танки на полях.
А чоботи твого "великороса"
Вже топчуть чисті українські роси.
Чи в нас з тобою не одна земля?

На сердце, брат, кручина и печаль.
Спрошу тебя: "Так кто ты на чужбине?
Татарин, украинец иль москаль,
"Великоросс" иль все же украинец?"

Тепер ув тебе до "карлика" любов…
Чи пам'ятаєш ти про те, мій брате,
Чия тече у твоїх жилах кров,
І звідки родом твої батько й мати?

Ведь мать твоя, когда была в гостях,
(Веселая татарка озорная!)
Когда "Червону руту" подпевала,
То вспоминала Крым, чуть-чуть грустя.

Твій батько – українець, дядько мій,
Життя поклав за волю і свободу.
А ти тепер на Півночі своїй
Якого, брате, племені і роду?

Скажи, брат, сколько надо бед и горя,
И крови сколько нам еще пролить,
Чтобы понять – не нужно братьям спорить,
Ведь братьям нужно только в мире жить?!

Ти чуєш, брате, влітку приїжджай.
Бери синів – гайда на Україну!
Бо це – ти чуєш? – НАША Батьківщина,
І УКРАЇНЕЦЬ ти – не забувай!

Крім поезії, ще взимку Микола взявся за виготовлення буржуйок для військових, які зараз у зоні АТО. Разом зі своїми працівниками, на замовлення волонтерської групи "Допомога армії-Рівне", підприємець планує виготовляти такі прилади доти, доки це буде потрібно.

Ярослава Марченко. "Крила України".

Українці виклали "рекордний" тризуб

Незвичайний рекорд був встановлений на вершині гори Говерла. Добровольці виклали власними тілами Герб України, потрапивши таким чином в списки вітчизняних рекордсменів.

Тризуб з людських тіл "малювали" 30 добровольців – 15 з Харкова і 15 із Закарпаття, включно з мером тутешнього селища Міжгір'я Василем Щуром. Герб зайняв майже дев'яносто квадратних метрів. Живий тризуб представники Національного реєстру визнали найбільшим символом, створеним коли-небудь з людських тіл.

Підготувала Анастасія Олехнович. "Крила України".

Місто в Україні
Портова споруда
Невизнана держава у М'янмі
Військова частина
Укр. філософ та письменник
Кровососальна комаха
Паля
Наколка
Нота
Англосаксонське чоловіче ім'я
Французький письменник
Язичницький божок
Лічба
Перелік розділів книги
Американська актриса
Чоловіче ім'я
Річка в Італії
Кур'єр
Тип шафи
Марка пістолета
Сухий вітер між тропіками та екватором
Ізраїльський пістолет-кулемет
Баштанна рослина
Зенітний ракетний комплекс
Дворянський титул на Сході
Прилад для вимірювання витрати газів
Тонка бавовняна тканина
Дрібна французька монета
Одиничний вектор
Столиця Бангладеш
Китайське вчення
Розмінна монета в Лаосі
Країна в Європі
Отвір у кризі водойми
Біблійний зрадник
Відома чорношкіра модель
Марка мікроавтобуса
Грунтова поверхня під водою
Помилка в хронології подій
Кулінарний виріб із збитими білками
Гучномовець
Звичай кривавої помсти
Марка кулемета
Місто у Франції
Рокова жінка
Страва з м'яса з овочами
Іспанське жіноче ім'я
Кінний підрозділ римської армії
Літера церковнослов'янської абетки
Стан пригніченості, розгубленості
Сплав металу з ртуттю
Хист, обдарування
Американська співачка
Кормова частина палуби
Давньоруська назва норманів

В Україні зареєстрували новий рекорд. Відтепер найбільшим полотнищем, яке коли-небудь піднімалося в повітря в Україні, визнаний вишитий рушник. Його розміри – 49,1 на 14,6 метрів.

Для підняття величезного рушника використовували дві повітряні кулі.

Нагадаємо, що 3 червня 2015 року найбільший рушник в Україні був розмальований студентами Київського державного інституту декоративно-прикладного мистецтва і дизайну ім. М.Бойчука.

Крила України

Видання можна передплатити у відділеннях зв'язку. У каталозі видань України на 2015 рік передплатний
індекс – 22242 на сторінці 41

Оплата здійснюється платіжним дорученням (для колективних передплатників) та поштовим переказом (для індивідуальних передплатників).

Вартість передплати на 2015 рік:

142 грн 32 коп. – *на 6 міс.;*
71 грн 16 коп. – *на 3 міс.;*
23 грн 72 коп. – *на 1 міс.*

ПЕРЕДПЛАТА